

Brüsszel, 2022. június 24.
(OR. fr, en)

10284/22

Intézményközi referenciaszám:
2021/0366(COD)

ENV 618
CLIMA 289
FORETS 48
AGRI 264
RELEX 815
CODEC 927

FELJEGYZÉS

Küldi: az elnökség

Címzett: a Tanács

Tárgy: Tervezet – Az Európai Parlament és a Tanács rendelete az erdőirtáshoz és erdőpusztuláshoz kapcsolódó egyes termékek uniós piacon történő forgalmazásáról és Unióból történő kiviteléről, valamint a 995/2010/EU rendelet hatályon kívül helyezéséről

– Általános megközelítés

I. BEVEZETÉS

1. A Bizottság 2021. november 17-én elfogadta az erdőirtáshoz és erdőpusztuláshoz kapcsolódó egyes áruk és termékek uniós piacon történő forgalmazásáról és Unióból történő kiviteléről szóló rendeletre (az ún. „erdőirtásról szóló rendelet”-re) irányuló javaslatát¹.
2. E rendeletjavaslat célja annak biztosítása, hogy a bizonyos áruból (jelen esetben a kávé, kakaó, pálmaolaj, szója, szarvasmarha, fa) származó, az uniós piacon forgalomba hozott vagy az Unióból kivitelre kerülő termékek előállításánál ne okozzanak erdőirtást, illetve erdőpusztulást.

¹ 14151/21 + ADD 1–7.

3. Az Európai Parlament várhatóan a 2022. szeptember 12-i plenáris ülésen fogadja majd el az álláspontját. Az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság 2022. február 23-án fogadta el a javaslatra vonatkozó véleményét.

II. A TANÁCSBAN FOLYÓ MUNKA

4. A szöveggel kapcsolatos munkára a Tanács környezetvédelmi formációja lett kijelölve, és – a Tanács eljárási szabályzata 19. cikkének (3) bekezdésével összhangban – 2022. január 12-én megalakult² egy *ad hoc*³ munkacsoport a különböző érintett formációk (Környezetvédelem, Mezőgazdaság, Erdészet, Kereskedelem stb.) szakértőinek bevonása céljából.
5. A Bizottság január 24-én benyújtotta jogalkotási javaslatát és az azt kísérő hatásvizsgálatot az ad hoc munkacsoportnak. A Tanács két irányadó vitát tartott a javasolt rendeletről: az egyiket február 21-én a „Mezőgazdaság és Halászat” formációjában, a másikat pedig március 17-én, a „Környezetvédelem” formációjában. Az ad hoc munkacsoport összesen 12 alkalommal ülésezett, és érdemi megbeszéléseket folytatott a javaslatról.
6. A francia elnökség alatt – amely több kompromisszumos szöveget is előterjesztett a rendeletjavaslat különböző aspektusaira vonatkozóan, különös tekintettel a rendelet hatályára, a fogalommeghatározásokra, a javasolt rendelkezések arányosságára, a jogalkotási aktus végrehajtásához kapcsolódó adminisztratív terhekre, valamint a harmadik országokkal való együttműködésre – jelentős előrehaladás történt.
7. Az Állandó Képviselők Bizottságában június 8-án első alkalommal lefolytatott megbeszélés lehetővé tette az elnökség számára, hogy feljegyezze azokat a tagállamok által azonosított elemeket, amelyek esetében még további pontosításokra van szükség a szövegben. Az említett megbeszélés lehetővé tette továbbá iránymutatások összegyűjtését az „erdőpusztulás” fogalommeghatározásával kapcsolatban. A Coreper június 8-i ülésén elvégzett munka nyomán az ad hoc munkacsoport 2022. június 15-én megtartotta legutóbbi ülését, hogy megvizsgálja az utolsó, még fennmaradó kérdéseket, valamint kezelje a delegációk által megfogalmazott legutóbbi aggályokat.

² 5094/22.

³ Az uniós piacon forgalomba hozott termékekhez kapcsolódó erdőirtás és erdőpusztulás kockázatával foglalkozó ad hoc munkacsoport.

8. A Tanács (Környezetvédelem) ülésének előkészítéseként az elnökség június 22-én módosított kompromisszumtervezetet nyújtott be a Corepernek. Ezen az ülésen a delegációk nagy többsége támogatta az elnökségi kompromisszumos szöveget. Egyes delegációk néhány további szövegezési javaslatot terjesztettek elő, ezeket azonban nem fogadták el, mivel a delegációk eltérő véleményre helyezkedtek róluk. Az elnökség azzal zárta le e kérdést, hogy tájékoztatta a delegációkat: a szöveget változtatás nélkül fogják benyújtani a Tanácsnak.

III. A KOMPROMISSZUMOS SZÖVEG FŐ ELEMEI

9. A munka során a tagállamok határozottan ragaszkodtak ahhoz, hogy olyan kompromisszumot kell találni, amely megfelelő egyensúlyt teremt a tervezett rendelkezések ambíciója és realiztikussága között. Hangsúlyozták továbbá, hogy a cél egy világos és azonnal alkalmazható szöveg, amelynek teljes mértékben összeegyeztethetőnek kell lennie a Kereskedelmi Világszervezet (WTO) szabályaival.

A rendelet hatálya

10. A kompromisszumos javaslat átveszi a Bizottság által az érintett hat áru (kávé, kakaó, pálmaolaj, szójabab, szarvasmarha és fa) tekintetében javasolt hatályt, valamint a jelenlegi szakaszban az erdei ökoszisztémára helyezett hangsúlyt. A megbeszélések rávilágítottak arra az igényre, hogy első lépésként ennek alapján biztosítsák a szöveg megfelelő végrehajtását, továbbá annak fontosságára, hogy a szöveg két éven belüli első felülvizsgálata során értékeljék annak szükségességét és megvalósíthatóságát, hogy ezt a hatályt más árukra és ökoszisztémákra is kiterjesszék; e felülvizsgálat előkészítő munkálatait a szöveg hatálybalépését követően azonnal meg kell kezdeni.
11. Ugyanakkor az I. mellékletben szereplő hat áruból származó termékek jegyzékét illetően bizonyos számú kiegészítésre érkezett javaslat annak biztosítására, hogy e származtatott termékek esetében optimális legyen a lefedettség, figyelembe véve mind a környezeti kihívásokat, mind pedig az egyes termékekhez kapcsolódó ellenőrzések összetettségét. Miután a tagállamok kérték, az Unióban forgalomba hozott vagy oda behozott állati takarmányra vonatkozó kötelezettségek szintén pontosításra kerültek annak érdekében, hogy nőjön a rendelet kiszámíthatósága a piaci szereplők számára.

Fogalommeghatározások

12. A tagállamok határozottan ragaszkodtak ahhoz, hogy fontosak a lehetőség szerint nemzetközileg elismert fogalmakon alapuló, világos és alkalmazható fogalommeghatározások. Ebben az összefüggésben nagyszámú fogalommeghatározás esetében közvetlenül az ENSZ Élelmezési és Mezőgazdasági Szervezete (FAO) által javasolt fogalommeghatározásokból merítettek.
13. Számos delegáció ragaszkodott különösen ahhoz, hogy a rendelet hatályának nem csupán az erdőirtásra, hanem az erdőpusztulásra is ki kell terjednie, és hogy ez utóbbi esetében világos és alkalmazható fogalommeghatározás kerüljön a rendeletbe. Mivel erre vonatkozóan nem létezik nemzetközileg elismert fogalommeghatározás, a megbeszélések lehetővé tették egy olyan, pontos és ellenőrizhető fogalommeghatározás kialakítását, amely kezdetben – korlátozott ideig – a természetes erdők ültetvényi erdőkké vagy egyéb erdősített területekké való átalakításának formájában az erdővel borított területek strukturális változásaira összpontosított. Az erdőpusztulás e fogalommeghatározása lehetővé teszi, hogy a FAO által nemzetközileg meghatározott fogalmak alapján, gyorsan, valamint azonnal mérhető és ellenőrizhető módon cselekedjünk az éghajlat és a biológiai sokféleség védelme szempontjából prioritást élvező kérdések kapcsán. E fogalommeghatározás kibővítésével a szöveg első felülvizsgálata során kell majd foglalkozni.

A javasolt rendelkezések arányossága és az adminisztratív terhek

14. A kompromisszumos javaslat célja a kellő gondosság elvén alapuló rendszer pontosítása és egyszerűsítése, különösen a kötelezettségek megkettőződésének megszüntetése, valamint a kis piaci szereplők esetében a kellő gondosságra vonatkozó nyilatkozatok összevonásának lehetősége által. A rendelkezések ugyanakkor előírják, hogy a piaci szereplőknek, valamint a kkv-nak nem minősülő kereskedőknek továbbra is teljes mértékben és aktívan részt kell venniük a felelősségi láncban, hogy – a piaci szereplőkre és a tagállamokra háruló adminisztratív és pénzügyi terhek jelentős csökkentése mellett – biztosítsák egy hatékony és kötelező rendszer végrehajtását.

15. A piaci szereplőkre és a kereskedőkre vonatkozó ellenőrzési mechanizmusok tekintetében az illetékes hatóságok kötelezettségeivel kapcsolatosan számos pontosításra érkezett javaslat, valamint a magas vagy átlagos kockázatú országokból származó termékek esetében bevezetendő, számszerűsített minimális ellenőrzési célértékeket tartalmazó, kockázatelemzéseken alapuló ellenőrzések bevezetésére. A kihívást az jelenti, hogy európai szinten harmonizált keretet biztosítsunk, célzottan az ellenőrzésekre irányítva a figyelmet, hogy azok a lehető leghatékonyabbak legyenek.

Együtműködés harmadik országokkal

16. Végezetül javaslat érkezett az országok kockázati kategóriákba való besorolási rendszerére vonatkozó szöveg pontosítására, annak érdekében, hogy nőjön a rendszer méltányossága, átláthatósága, objektivitása és kiszámíthatósága, valamint megerősödjön a harmadik országokkal folytatott párbeszéd kerete. Ez lehetővé teszi továbbá a rendelet egésze legitimitásának és jogi összeegyeztethetőségének megszilárdítását, különös tekintettel a WTO szabályaira.
17. Ezenkívül a szöveg jelentősen megerősítésre került az emberi jogok tekintetében. A szöveg kiegészült több, az Egyesült Nemzeteknek az őslakos népek jogairól szóló nyilatkozatára való hivatkozással. A szöveg így módon megerősítésre került az őslakos népek, a helyi közösségek és a kistermelők érdekeinek és az őket érintő következményeknek a figyelembevételére. Ezek a témák jelentős figyelmet kaptak, így a szöveg több részében is megjelennek.

IV. KONKLÚZIÓ

18. Felkérjük a Tanácsot, hogy hagyja jóvá az e feljegyzéshez csatolt általános megközelítés elnökségi kompromisszumos szövegét. Az általános megközelítés képezi majd a Tanács megbízását az Európai Parlamenttel a rendes jogalkotási eljárás keretében folytatandó jövőbeli tárgyalásokhoz.

Tervezet – Az Európai Parlament és a Tanács rendelete az erdőirtáshoz és erdőpusztuláshoz kapcsolódó egyes termékek uniós piacon történő forgalmazásáról és Unióból történő kiviteléről, valamint a 995/2010/EU rendelet hatályon kívül helyezéséről

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 192. cikke (1) bekezdésére,

tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,

a jogalkotási aktus tervezete nemzeti parlamenteknek való megküldését követően,

tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleményére¹,

tekintettel a Régiók Bizottságának véleményére²,

rendes jogalkotási eljárás keretében,

mivel:

¹ HL C , , . o. [Kiadóhivatal: kérjük, illesszék be a vélemény számát]

² HL C , , . o. [Kiadóhivatal: kérjük, illesszék be a vélemény számát]

- (1) Az erdőkből nagyon változatos környezeti, gazdasági és társadalmi haszon származik, beleértve a faanyagot és egyéb nem fa erdei termékeket, továbbá az emberiség számára jelentős környezeti szolgáltatásokat, mivel az erdők adnak otthont a Föld szárazföldi biológiai sokfélesége legnagyobb részének. Fenntartják továbbá az ökoszisztéma funkcióit, hozzájárulnak az éghajlati rendszer védelméhez, tiszta levegőt biztosítanak, és alapvető szerepet játszanak a vizek és a talaj tisztításában, valamint a vízmegtartásban. Emellett az erdők megélhetést és jövedelmet biztosítanak a világ népességének mintegy egyharmada számára, és elpusztításuk súlyos következményekkel jár a leginkább kiszolgáltatott emberek – köztük az erdei ökoszisztémáktól nagymértékben függő őslakos népek és helyi közösségek – megélhetésére nézve.³ Ezen túlmenően az erdőirtás és az erdőpusztulás csökkenti a kulcsfontosságú szénelnyelőket, és növeli annak valószínűségét, hogy új betegségek terjednek át az állatokról az emberekre.
- (2) Az erdőirtás és az erdőpusztulás riasztó ütemben zajlik. Az ENSZ Élelmezési és Mezőgazdasági Szervezetének becslése szerint 1990 és 2020 között világszerte 420 millió hektár erdő – a világ fennmaradó erdőinek mintegy 10 %-a, az Európai Uniónál nagyobb terület – veszett el⁴. Az erdőirtás és az erdőpusztulás ugyanakkor a globális felmelegedés és a biológiai sokféleség csökkenésének fontos mozgatórugói, ami korunk két legfontosabb környezeti kihívása. Mégis, minden évben 10 millió hektárnyi erdő vész el a világon.
- (3) Az erdőirtás és az erdőpusztulás többféle módon járul hozzá a globális éghajlati válsághoz. Legfőképpen növelik az üvegházhatásúgáz-kibocsátást a kapcsolódó erdőtüzek révén, véglegesen eltávolítva ezáltal a szénelnyelő kapacitásokat, gyengítve az érintett területnek az éghajlatváltozás hatásaival szembeni rezilienciáját és jelentős mértékben csökkentve annak biológiai sokféleségét. Az erdőirtás önmagában az üvegházhatásúgáz-kibocsátás 11 %-áért felel⁵.

³ A világ erdőinek védelmére és helyreállítására irányuló uniós fellépés fokozásáról szóló, 2019. július 27-i bizottsági közlemény (COM(2019) 352 final).

⁴ FAO, *Global Forest Resource Assessment 2020* (Globális erdészeti erőforrások felmérése 2020.), XII. o., <https://www.fao.org/documents/card/en/c/ca9825en>.

⁵ IPCC, *Climate Change and Land: an IPCC special report on climate change, desertification, land degradation, sustainable land management, food security, and greenhouse gas fluxes in terrestrial ecosystems* (Az éghajlatváltozás és a föld: az IPCC különjelentése az éghajlatváltozásról, az elsivatagosodásról, a talajromlásról, a fenntartható földgazdálkodásról, az élelmezésbiztonságról és az üvegházhatású gázok szárazföldi ökoszisztémákba történő beáramlásáról), <https://www.ipcc.ch/srccl/>.

- (4) Az éghajlati válság világszerte a biológiai sokféleség csökkenését idézi elő, a biológiai sokféleség csökkenése pedig súlyosbítja az éghajlatváltozást, így ezek elválaszthatatlanul összekapcsolódnak, amint azt a közelmúltban készült tanulmányok is megerősítették. A biológiai sokféleség hozzájárul az éghajlatváltozás mérsékléséhez. A rovarok, a madarak és az emlősök részt vesznek a beporzásban és a magok szétszórásában, és segíthetnek a szén-dioxid hatékonyabb – közvetlen vagy közvetett – tárolásában. Az erdők biztosítják továbbá a vízkészletek folyamatos feltöltését, valamint az aszályok és az azok által a helyi közösségekre, többek között az őslakos népekre gyakorolt káros hatások megelőzését. Az erdőirtás és az erdőpusztulás drasztikus csökkentése, valamint az erdők és más ökoszisztémák szisztematikus helyreállítása jelenti a legnagyobb természetalapú lehetőséget az éghajlatváltozás mérséklésére.
- (5) A biológiai sokféleség elengedhetetlen az ökoszisztémák és szolgáltatásaik rezilienciájához, helyi és globális szinten egyaránt. A világ bruttó hazai termékének több mint fele a természettől és az általa nyújtott szolgáltatásoktól függ. Három fő gazdasági ágazat – az építőipar, a mezőgazdaság, az élelmiszer- és italágazat – nagymértékben függ a természettől. A biológiai sokféleség csökkenése veszélyezteti a fenntartható hidrológiai ciklusokat, valamint élelmiszerrendszereinket, veszélybe sodorva az élelmezésbiztonságot és a táplálkozást. A világ élelmiszernövényeinek több mint 75 %-a állati beporzást igényel. Emellett számos ipari ágazat támaszkodik a genetikai sokféleségre és az ökoszisztéma-szolgáltatásokra, amelyek kritikus fontosságú tényezők a termelés, különösen a gyógyszerek tekintetében.
- (6) Az éghajlatváltozás, a biológiai sokféleség csökkenése és az erdőirtás a legjelentősebb globális jelentőségű kérdések, amelyek hatással vannak az emberiség fennmaradására és a Földön uralkodó életkörülményekre. Az éghajlatváltozás, a biológiai sokféleség csökkenése és a környezetkárosodás felgyorsulása – a természetre, az emberek életkörülményeire és a helyi gazdaságokra gyakorolt pusztító hatásaik kézzelfogható példáival együtt – ahhoz vezetett, hogy a zöld átállást korunk meghatározó célkitűzéseként és a generációk közötti méltányosság kérdéseként ismerték el.
- (7) Az uniós fogyasztás globális szinten jelentős mozgatórugója az erdőirtásnak és az erdőpusztulásnak. A kezdeményezés keretében végzett hatásvizsgálat becslése szerint megfelelő szabályozási beavatkozás hiányában a rendelet hatálya alá tartozó hat áru (fa, szarvasmarha, szója, pálmaolaj, kakaó és kávé) uniós fogyasztása és előállítása 2030-ra mintegy évi 248 000 hektár erdőirtást okozó szintre fog emelkedni.

- (8) Ami az EU-ban lévő erdők helyzetét illeti, az európai erdők állapotáról szóló 2020. évi jelentés⁶ megállapítja, hogy 1990 és 2020 között az európai erdők területe 9 %-kal bővült, a biomasszában tárolt szén mennyisége 50 %-kal nőtt, a fakínálat pedig 40 %-kal megemelkedett. Ugyanakkor az Európai Környezetvédelmi Ügynökségnek a környezet állapotáról szóló 2020. évi jelentése⁷ szerint az európai erdők kevesebb mint 5 %-a tekinthető természetközeli állapotúnak vagy természetesnek.
- (9) 2019-ben a Bizottság számos kezdeményezést fogadott el a globális környezeti válságok kezelése érdekében, köztük az erdőirtással kapcsolatos konkrét intézkedéseket is. A világ erdőinek védelmére és helyreállítására irányuló uniós fellépés fokozásáról szóló közleményében⁸ a Bizottság prioritásként határozta meg az uniós fogyasztás szárazföldi lábnyomának mérséklését, és az erdőirtásmentes ellátási láncokból származó termékek fogyasztásának az ösztönzését az Unióban. 2019. december 11-i, „Az európai zöld megállapodás” című közleményében⁹ a Bizottság új növekedési stratégiát határozott meg, amellyel az EU-t olyan igazságos és virágzó társadalommá kívánja alakítani, amely modern, erőforrás-hatékony és versenyképes gazdasággal rendelkezik, ahol 2050-re megszűnik a nettó üvegházhatásúgáz-kibocsátás, ahol a gazdaság növekedése nem erőforrásfüggő, és amelyből egyetlen személy vagy hely sem marad ki. Célja az Unió természeti tőkéjének védelme, megőrzése és fejlesztése, valamint a polgárok és a jövőbeli generációk egészségének és jóllétének védelme a környezettel kapcsolatos kockázatokkal és hatásokkal szemben.

⁶ *Forest Europe* – az európai erdők védelmével foglalkozó miniszteri konferencia, *State of Europe's Forests 2020* (2020. évi jelentés az európai erdők állapotáról), <https://foresteurope.org/state-europes-forests-2020/>.

⁷ Európai Környezetvédelmi Ügynökség, *State of the Environment 2020* (2020. évi jelentés a környezet állapotáról), <https://www.eea.europa.eu/soer/publications/soer-2020>.

⁸ COM(2019) 352 final.

⁹ A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek, az Európai Tanácsnak, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának: Az európai zöld megállapodás (COM(2019) 640 final).

Az európai zöld megállapodás célja továbbá, hogy a polgárok és a jövőbeli generációk számára többek között friss levegőt, tiszta vizet, egészséges talajt és biológiai sokféleséget biztosítson. E célból a 2030-ig tartó időszakra szóló uniós biodiverzitási stratégia¹⁰, „a termelőtől a fogyasztóig” stratégia¹¹, az uniós erdőstratégia¹², a szennyezőanyag-mentességi uniós cselekvési terv¹³ és az európai zöld megállapodás keretében kidolgozott más vonatkozó stratégiák¹⁴ még inkább hangsúlyozzák az erdők védelmére és rezilienciájára irányuló intézkedések fontosságát. Az uniós biodiverzitási stratégia célja különösen a természet védelme és az ökoszisztémák pusztulásának visszafordítása. Végezetül, az uniós biogazdasági stratégia¹⁵ fokozza a környezet és az ökoszisztémák védelmét, miközben új termelési és fogyasztási módok felkutatásával igyekszik kielégíteni az élelmiszerek, a takarmányok, az energia, az anyagok és a termékek iránti fokozódó igényt.

¹⁰ A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek, az Európai Tanácsnak, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának: A 2030-ig tartó időszakra szóló uniós biodiverzitási stratégia. Hozzuk vissza a természetet az életünkbe! (COM(2020) 380 final).

¹¹ A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek, az Európai Tanácsnak, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának: A „termelőtől a fogyasztóig” stratégia a méltányos, egészséges és környezetbarát élelmiszerrendszerért (COM(2020) 381 final).

¹² A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának: Az erdőket és az erdőalapú ágazatot érintő új uniós erdőgazdálkodási stratégia (COM(2013) 659 final).

¹³ A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának: Bolygónk egészségessé tétele mindenki számára – Uniós cselekvési terv: „Út a szennyezőanyag-mentes levegő, víz és talaj felé” (COM(2021) 400 final).

¹⁴ Pl. a Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak, az Európai Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának: *Hosszú távú jövőkép az EU vidéki területei számára – Az erősebb, összekapcsolt, reziliens és virágzó vidéki területek 2040-ig történő megvalósítása felé* (COM (2021) 345 final).

¹⁵ A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának: Fenntartható biogazdaság Európa számára: a gazdaság, a társadalom és a környezet közötti kapcsolat megerősítése – aktualizált biogazdasági stratégia (COM(2018) 273 final).

- (10) A tagállamok többször kifejezték aggodalmukat a tartós erdőirtás miatt. Hangsúlyozták, hogy mivel az erdők megőrzésére, helyreállítására és a fenntartható erdőgazdálkodásra vonatkozó jelenlegi globális szintű szakpolitikák és fellépések nem elegendőek az erdőirtás és az erdőpusztulás megállításához, fokozott uniós fellépésre van szükség annak érdekében, hogy hatékonyabban hozzá lehessen járulni az Egyesült Nemzetek összes tagállama által 2015-ben elfogadott, a 2030-ig tartó időszakra vonatkozó fenntartható fejlődési menetrendben foglalt fenntartható fejlődési célok eléréséhez. A Tanács kifejezetten támogatta a Bizottság azon, a világ erdőinek védelmére és helyreállítására irányuló uniós fellépés fokozásáról szóló közleményben tett bejelentését, miszerint további szabályozási és nem szabályozási intézkedéseket fog megvizsgálni, és javaslatokat fog előterjeszteni.¹⁶
- (11) Az Európai Parlament hangsúlyozta, hogy a világ erdőinek folyamatos pusztulása nagymértékben összefügg a mezőgazdasági termelés terjeszkedésével, különösen azáltal, hogy az erdőket számos, nagy keresletnek örvendő termék és áru előállítására szánt mezőgazdasági földterületké alakítják át. A Parlament 2020. október 22-én az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 225. cikkével összhangban állásfoglalást¹⁷ fogadott el, amelyben felkérte a Bizottságot, hogy az EUMSZ 192. cikkének (1) bekezdése alapján nyújtson be javaslatot „az EU által ösztönzött globális erdőirtás megállítására és visszafordítására szolgáló uniós jogi keretre”.
- (12) Az erdőirtás és az erdőpusztulás elleni küzdelem fontos részét képezi annak az intézkedéscsomagnak, amelyre szükség van az üvegházhatásúgáz-kibocsátás csökkentéséhez, valamint az európai zöld megállapodás és a 2015. évi Párizsi Megállapodás¹⁸ keretében tett uniós kötelezettségvállalás, továbbá az európai klímarendelemben foglalt, jogilag kötelező erejű kötelezettségvállalás teljesítéséhez, amely szerint 2050-ig el kell érni a klímasemlegességet, és 2030-ig legalább 55 %-kal az 1990-es szint alá kell csökkenteni az üvegházhatásúgáz-kibocsátást.

¹⁶ A Tanács következtetései „A világ erdőinek védelmére és helyreállítására irányuló uniós fellépés fokozásáról” című közleményről (2019. december 16., 15151/19). Elérhető: <https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-15151-2019-INIT/hu/pdf>.

¹⁷ Az Európai Parlament 2020. október 22-i állásfoglalása a Bizottságnak szóló ajánlásokkal az EU által ösztönzött globális erdőirtás megállítására és visszafordítására szolgáló uniós jogi keretről (2020/2006(INL)). Elérhető: https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/TA-9-2020-0285_HU.html.

¹⁸ A megállapodást az EU 2016. október 5-én megerősítette, és az 2016. november 4-én lépett hatályba.

- (13) A globális erdőirtás csaknem 90 %-a a mezőgazdaság terjeszkedéséhez köthető; ezen belül az erdőterület-csökkenés több mint felét az erdők szántóvá való alakítása okozza, míg az állatállomány legeltetése az erdőterület-csökkenés közel 40 %-áért felelős¹⁹.
- (14) 1990 és 2008 között az Unió importálta és fogyasztotta az erdőirtáshoz kapcsolódó, világszinten forgalmazott mezőgazdasági termékek egyharmadát. Az említett időszakban az uniós fogyasztás felelt az áruk előállításával vagy a szolgáltatásokkal összefüggő, világszinten zajló erdőirtás 10 %-áért. Még ha csökken is az uniós fogyasztás relatív részesedése, az uniós fogyasztás az erdőirtás aránytalanul nagy ösztönzője. Az Uniónak ezért lépéseket kell tennie a bizonyos áruk és termékek uniós fogyasztása által okozott globális erdőirtás és erdőpusztulás minimálisra csökkentése érdekében, és ezáltal törekednie kell az üvegházhatásúgáz-kibocsátáshoz és a biológiai sokféleség globális csökkenéséhez való hozzájárulásának mérséklésére, valamint fenntartható termelési és fogyasztási gyakorlatok előmozdítására az Unióban és világszerte egyaránt. A legnagyobb hatás elérése érdekében az uniós politikának arra kell törekednie, hogy ne csak az Unióba irányuló ellátási láncokra, de a globális piacra is befolyást gyakoroljon. E tekintetben alapvető fontosságúak az előállító és a fogyasztó országokkal való partnerségek és hatékony nemzetközi együttműködés.

¹⁹ A FAO új [globális távérzékelési felmérése](#), 2021. november 6. – [FAO Remote Sensing Survey reveals tropical rainforests under pressure as agricultural expansion drives global deforestation](#) (A FAO távérzékelési felméréséből kiderül, nyomás nehezedik a trópusi esőerdőkre, mivel a mezőgazdaság terjeszkedése világszerte erdőirtáshoz vezet).

- (14a) Az EU elkötelezett amellett, hogy világszerte ambiciózus környezetvédelmi és éghajlatpolitikákat mozdítson elő és hajtson végre, összhangban az Európai Unió Alapjogi Chartájával, különösen annak 37. cikkével, amely kimondja, hogy a magas színvonalú környezetvédelmet és a környezet minőségének javítását be kell építeni az uniós politikákba, és a fenntartható fejlődés elvével összhangban biztosítani kell megvalósulásukat. Az európai zöld megállapodás külső dimenziójának részeként az e rendelet szerinti intézkedések figyelembe fogják venni az erdőirtás és az erdőpusztulás csökkentéséhez hozzájáruló meglévő globális megállapodások, kötelezettségvállalások és keretek, például a következők fontosságát: az ENSZ 2017–2030-as időszakra szóló erdészeti stratégiai terve és annak globális erdészeti céljai, az ENSZ Éghajlatváltozási Keretegyezménye (UNFCCC) és annak Párizsi Megállapodása, a Biológiai Sokféleség Egyezmény és annak a biológiai sokféleségre vonatkozó, 2020 utáni globális kerete, a biológiai sokféleségre vonatkozó, a 2011–2020-as időszakra szóló globális stratégiai terv és annak a biológiai sokféleségre vonatkozó aicsi céljai, valamint az elsivatagosodás elleni küzdelemről szóló ENSZ-egyezmény; továbbá az erdőirtás és az erdőpusztulás kiváltó okainak kezelését támogató többoldalú keret, például az ENSZ fenntartható fejlődési céljai és az őslakos népek jogairól szóló ENSZ-nyilatkozat fontosságát.
- (15) Az erdőirtás és az erdőpusztulás megállítása a fenntartható fejlődési célok alapvető eleme. E rendeletnek hozzá kell járulnia különösen a szárazföldi ökoszisztémák védelme (15. fenntartható fejlődési cél), a klímaváltozás és hatásainak leküzdése (13. fenntartható fejlődési cél), a fenntartható fogyasztás és termelés (12. fenntartható fejlődési cél), az éhezés megszüntetése (2. fenntartható fejlődési cél), valamint az egészség és jóllét (3. fenntartható fejlődési cél) tekintetében kitűzött célok eléréséhez. Az erdőirtás 2020-ig történő megállítására vonatkozó 15.2. cél nem teljesült, ami felhívja a figyelmet az ambiciózus és hatékony fellépés sürgősségére.

- (16) E rendeletnek reagálnia kell az erdőkről szóló New York-i nyilatkozatra²⁰ is, amely egy jogilag nem kötelező erejű politikai nyilatkozat, amely globális ütemtervet hagy jóvá arra vonatkozóan, hogy a természetes erdők pusztulása 2020-ra a felére csökkenjen, 2030-ra pedig megszűnjön. A nyilatkozathoz csatlakozott több tucat kormány, a világ legnagyobb vállalatainak jelentős része, valamint befolyásos civil társadalmi és őslakos szervezetek. A nyilatkozatban továbbá felszólították a magánszektor, hogy teljesítse azt a célt, hogy legkésőbb 2020-ig felszámolja az erdőirtást az olyan mezőgazdasági árucikkek előállításának tekintetében, mint a pálmaolaj-, a szója-, a papír- és a marhahústermékek, amely cél nem valósult meg. A rendeletnek emellett hozzá kell járulnia az ENSZ 2017–2030-as időszakra vonatkozó erdészeti stratégiai tervéhez²¹, amelynek 1. globális erdészeti célkitűzése, hogy fenntartható erdőgazdálkodás révén világszerte visszafordítsa az erdővel borított területek csökkenését, beleértve a védelmet, a helyreállítást, az erdőtelepítést és az újraerdősítést, valamint fokozza az erdőpusztulás megelőzésére és az erdők éghajlatváltozáshoz való hozzájárulásának fokozására irányuló erőfeszítéseket.
- (17) E rendeletnek reagálnia kell továbbá a világ vezetőinek az erdőkről és a földhasználatról szóló 2021. évi glasgow-i nyilatkozatára²², amely elismeri, hogy a földhasználattal, az éghajlattal és a biológiai sokféleséggel kapcsolatos céljaink, valamint a fenntartható fejlődési célok eléréséhez további, átalakulást szolgáló fellépésekre lesz szükség a fenntartható termelés és fogyasztás; az infrastruktúra-fejlesztés; a kereskedelem, pénzügy és beruházás; valamint a mezőgazdasági kistermelők, az őslakos népek és a helyi közösségek számára nyújtott támogatás egymással összekapcsolódó területein. Az aláírók az említett nyilatkozatban azt is hangsúlyozták, hogy fokozni fogják közös erőfeszítéseiket annak érdekében, hogy nemzetközi és hazai szinten előmozdítsák a fenntartható fejlődést és a fenntartható árutermelést és -fogyasztást támogató kereskedelmi és fejlesztési politikákat, amelyek kölcsönös előnyökkel járnak az országok számára, és amelyek nem ösztönzik az erdőirtást és a talajromlást.

²⁰ <https://unfccc.int/news/new-york-declaration-on-forests>.

²¹ https://www.un.org/esa/forests/wp-content/uploads/2016/12/UNSPF_AdvUnedited.pdf.

²² <https://ukcop26.org/glasgow-leaders-declaration-on-forests-and-land-use/>.

- (18) A Kereskedelmi Világszervezet (WTO) tagjaként az Unió elkötelezett amellett, hogy támogasson egy egyetemes, szabályokon alapuló, nyitott, átlátható, kiszámítható, befogadó, megkülönböztetésmentes és méltányos multilaterális kereskedelmi rendszert a WTO keretében, valamint egy nyílt, fenntartható és határozott kereskedelempolitikát. E rendelet hatálya ezért kiterjed az Unióban előállított árukra és termékekre, valamint az Unióba behozott árukra és termékekre egyaránt.
- (19) E rendelet követi a „Nyitott, fenntartható és határozott kereskedelempolitika” című bizottsági közleményt²³ is, amely kimondja, hogy mivel új belső és külső kihívásokkal néz szembe, konkrétan pedig meg kell valósítania egy új, fenntarthatóbb növekedési modellt, amely az európai zöld megállapodásban és az európai digitális stratégiában került meghatározásra, az EU-nak új kereskedelempolitikai stratégiára van szüksége – olyanra, amely támogatja a bel- és külpolitikai célkitűzéseinek elérését, és előmozdítja a nagyobb fokú fenntarthatóságot, összhangban azzal, hogy az Unió elkötelezte magát az ENSZ fenntartható fejlesztési céljainak teljes körű megvalósítása iránt. A kereskedelempolitikának maradéktalanul ki kell vennie a részét a Covid19-világjárványt követő helyreállításból, a gazdaság zöld és digitális átállásából, valamint a világviszonylatban reziliensebb Európa kialakításából.
- (20) E rendeletnek ki kell egészítenie a világ erdőinek védelmére és helyreállítására irányuló uniós fellépés fokozásáról szóló bizottsági közleményben²⁴ javasolt egyéb intézkedéseket, különös tekintettel a következőkre: 1. partnerségi együttműködés a termelő országokkal az erdőirtás kiváltó okainak – például a gyenge irányításnak, a nem hatékony bűnüldözésnek és a korrupciónak – a kezelésében való támogatásuk érdekében, valamint 2. a nemzetközi együttműködés megerősítése a főbb fogyasztó országokkal, hogy előmozdítsák hasonló intézkedések elfogadását annak érdekében, hogy elkerüljék az erdőirtáshoz és erdőpusztuláshoz kapcsolódó ellátási láncokból származó termékek piacukon történő forgalomba hozatalát.

²³ A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának: A kereskedelempolitika felülvizsgálata – Nyitott, fenntartható és határozott kereskedelempolitika (COM(2021) 66 final, 2021. február 18.).

²⁴ COM(2019) 352 final.

- (21) A Bizottságnak továbbra is partnerségben együtt kell a termelő országokkal és általában együtt kell működnie a nemzetközi szervezetekkel és szervekkel, továbbá fokoznia kell támogatását és ösztönzőit az erdők védelme és az erdőirtásmentes termelésre való áttérés, az őslakos népek szerepének elismerése, az irányítás és a földtulajdoni és -használati viszonyok javítása, a bűnüldözés fokozása, valamint a fenntartható erdőgazdálkodás, az éghajlatváltozás hatásaival szemben reziliens mezőgazdaság, a fenntartható erősítés és diverzifikálás, az agroökológia és az agrárerdészet előmozdítása tekintetében. Ennek során el kell ismernie az őslakos népek szerepét az erdők védelmében. A már meglévő kezdeményezésekkel összefüggésben szerzett tapasztalatokra és levont tanulságokra építve az Uniónak és a tagállamoknak partnerségben együtt kell működniük a termelő országokkal – azok kérésére –, hogy kiaknázzák az erdők multifunkcionalitását, támogassák őket a fenntartható erdőgazdálkodásra való átállásban, és kezeljék a globális kihívásokat, miközben kielégítik a helyi igényeket és figyelmet fordítanak a mezőgazdasági kistermelők előtt álló kihívásokra, a világ erdőinek védelmére és helyreállítására irányuló fellépés fokozásáról szóló közleménnyel összhangban. A partnerségi megközelítésnek segítenie kell a termelő országokat az erdők védelmében, helyreállításában és fenntartható hasznosításában, hozzájárulva ezzel e rendeletnek az erdőirtás és az erdőpusztulás csökkentésére irányuló célkitűzéséhez.
- (22) A közleményben bejelentett másik fontos fellépés az erdőirtás, az erdőpusztulás, a világ erdővel borított területeiben beálló változások és a kapcsolódó előidéző tényezők európai megfigyelőközpontjának (a továbbiakban: uniós megfigyelőközpont) létrehozása, amit a Bizottság kezdeményezett a világ erdővel borított területeiben beálló változások és a kapcsolódó előidéző tényezők hatékonyabb megfigyelése érdekében. Ezen túlmenően, a meglévő megfigyelőeszközökre – köztük Kopernikusz-termékekre – alapozva az uniós megfigyelőközpont megkönnyíti majd az állami szervek, a fogyasztók és a vállalkozások hozzáférését az ellátási láncokra vonatkozó információkhoz, könnyen érthető adatokat és információkat nyújtva, amelyek összekapcsolják az erdőirtást, az erdőpusztulást és a világ erdővel borított területeiben beálló változásokat az áruk és termékek iránti uniós kereslettel, illetve az azokkal folytatott uniós kereskedelemmel. Az uniós megfigyelőközpont így közvetlenül támogatja majd e rendelet végrehajtását azáltal, hogy tudományos bizonyítékokat szolgáltat a globális erdőirtásra és erdőpusztulásra, valamint a kapcsolódó kereskedelemre vonatkozóan. Az uniós megfigyelőközpont szorosan együtt fog működni az érintett nemzetközi szervezetekkel, kutatóintézetekkel és harmadik országokkal.

- (23) A hatályos uniós jogi keret az illegális fakitermelés és az ahhoz kapcsolódó kereskedelem kezelésére összpontosít, és nem foglalkozik közvetlenül az erdőirtással. A jogi keretet a fát és fatermékeket piaci forgalomba bocsátó piaci szereplők kötelezettségeinek meghatározásáról szóló 995/2010/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet²⁵, valamint az Európai Közösségbe irányuló faanyag-behozatal FLEGT engedélyezési rendszerének létrehozásáról szóló 2173/2005/EK tanácsi rendelet²⁶ alkotja. Sor került mindkét rendelet értékelésére célravezetőségi vizsgálat keretében, amely rámutatott arra, hogy bár a jogszabály pozitív hatást gyakorolt az erdészeti irányításra, a két rendelet célkitűzései – nevezetesen az illegális fakitermelés és a kapcsolódó kereskedelem megfékezése, valamint az illegálisan kitermelt fa uniós fogyasztásának csökkentése – nem teljesültek²⁷, és megállapítást nyert, hogy a kizárólag a faanyag jogszerűségére való összpontosítás nem elegendő a kitűzött célok eléréséhez.
- (24) A rendelkezésre álló jelentések megerősítik, hogy a folyamatban lévő erdőirtás jelentős része jogszerű a termelő ország jogszabályai szerint. Egy közelmúltbeli jelentésben²⁸ foglalt becslés szerint 2013 és 2019 között a trópusi országokban a kereskedelmi célú mezőgazdasági tevékenység keretében végzett erdőirtás mintegy 30 %-a jogszerű volt. A rendelkezésre álló adatok általában a gyenge kormányzással rendelkező országokra összpontosítanak – a jogellenes erdőirtás globális részaránya alacsonyabb lehet, de már most is egyértelműen jelzik, hogy a termelő országban jogszerűnek számító erdőirtás kihagyása aláássa a szakpolitikai intézkedések hatékonyságát.
- (25) Az Unió által ösztönzött erdőirtás és erdőpusztulás kezelésére irányuló lehetséges szakpolitikai intézkedések hatásvizsgálata, a Tanács következtetései és az Európai Parlament 2020. évi állásfoglalása egyértelművé teszi, hogy a jövőbeli uniós intézkedések irányadó kritériumaként kell megállapítani az erdőirtást és az erdőpusztulást. Ezért az új uniós jogi keretnek egyaránt foglalkoznia kell a jogszerűséggel és azzal, hogy az érintett áruk és termékek előállítása erdőirtásmentes-e.

²⁵ HL L 295., 2010.11.12., 23. o.

²⁶ HL L 347., 2005.12.30., 1. o.

²⁷ https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/11630-Illegal-logging-evaluation-of-EU-rules-fitness-check-_hu

²⁸ https://www.forest-trends.org/wp-content/uploads/2021/05/Illicit-Harvest-Complicit-Goods_rev.pdf.

- (26) Az „erdőirtásmentes” fogalom meghatározásának kellően tágnak kell lennie ahhoz, hogy kiterjedjen mind az erdőirtásra, mind az erdőpusztulásra, jogi egyértelműséget kell biztosítani, és mérhetőnek kell lennie mennyiségi, objektív és nemzetközileg elismert adatok alapján.
- (26a) E rendelet alkalmazásában a mezőgazdasági célú használatot mezőgazdasági célú földhasználatként kell meghatározni. A Bizottságnak iránymutatásokat kell kidolgoznia a fogalom meghatározás értelmezésének tisztázása érdekében, különös tekintettel az erdő nem mezőgazdasági célú földterületté való átalakításának eseteire.
- (27) A rendeletnek ki kell terjednie azokra az árukra, amelyek uniós fogyasztása a leginkább releváns a globális erdőirtás és erdőpusztulás ösztönzése szempontjából, és amelyek esetében az uniós szakpolitikai beavatkozás a legnagyobb előnyökkel járhat egységyi kereskedelmi értékre vetítve. A hatásvizsgálatot alátámasztó tanulmány részeként sor került a tudományos szakirodalom – nevezetesen az uniós fogyasztás globális erdőirtásra gyakorolt hatásának becslésére és e lábnyom konkrét árucikkekkel való összekapcsolására szolgáló elsődleges források – széles körű áttekintésére és az érdekelt felekkel folytatott széles körű konzultáció során történő ellenőrzésére. E folyamat eredményeként létrejött egy első lista, amelyen nyolc áru szerepelt. A fa közvetlenül bevonásra került a rendelet hatókörébe, mivel arra már kiterjedt az uniós fa- és fatermékpiaci rendelet hatálya. Ezt követően az áruk listáját a hatásvizsgálatban szereplő hatékonyságelemzés révén tovább szűkítették. E hatékonyságelemzés során a listán szereplő minden egyes áru esetében összevetették az uniós fogyasztáshoz kapcsolódóan kiírtott erdőterület hektárban kifejezett nagyságát – egy közelmúltbeli tanulmány²⁹ becslései alapján – az uniós behozataluk átlagértékével. A hatékonyságelemzéshez használt tanulmány szerint az abban elemzett nyolc áru közül hat felel az EU által ösztönzött erdőirtás legnagyobb hányadáért: a pálmaolaj (33,95 %), a szója (32,83 %), a fa (8,62 %), a kakaó (7,54 %), a kávé (7,01 %) és a marhahús (5,01 %).

29 Pendrill F., Persson U. M., Kastner, T. 2020.

- (27a) Annak érdekében, hogy ez a javaslat teljesítse célkitűzéseit, fontos biztosítani, hogy az e rendelet hatálya alá tartozó állatállomány takarmányozására használt takarmány ne vezessen erdőirtáshoz. Ezért azoknak a piaci szereplőknek, akik olyan szarvasmarhát tartalmazó vagy annak felhasználásával előállított releváns termékeket hoznak forgalomba az uniós piacon vagy visznek ki az uniós piacról, amelyet más érintett árukat tartalmazó vagy azok felhasználásával előállított termékekkel takarmányoztak, a kellő gondosságra vonatkozó eljárásuk részeként biztosítaniuk kell, hogy a takarmány erdőirtásmentes ellátási láncokból származzon. Ebben az esetben a 9. cikk (1) bekezdésének d) pontjában foglalt földrajzi helymeghatározási követelményeknek az egyes olyan helyiségek vagy helyek földrajzi elhelyezkedésére kell korlátozódniuk, ahol a szarvasmarhát nevelték, és magára a takarmányra vonatkozóan nem írható elő földrajzi helymeghatározási információ szolgáltatása. Amennyiben a takarmány az ellátási lánc egy korábbi szakaszában már a kellő gondosság hatálya alá tartozott, az arra vonatkozó bizonyíték, hogy a takarmány erdőirtásmentes ellátási láncból származik, állhat a vonatkozó számlák megőrzéséből és kérésre az illetékes hatóságok rendelkezésre bocsátásából. A bizonyítéknak az állatok élettartamára, de legfeljebb öt évre kell kiterjednie. A Bizottságnak e tekintetben iránymutatásokat kell kidolgoznia.
- (28) Szem előtt tartva, hogy ösztönözni kell az újrafeldolgozott érintett áruk és termékek használatát, és hogy az ilyen áruk és termékek bevonása e rendelet hatálya alá aránytalan terhet róna a piaci szereplőkre, ki kell zárni e rendelet hatálya alól azokat a használt árukat és termékeket, amelyek életciklusa lezárult, és amelyek egyébként hulladékként kerülnének ártalmatlanításra.
- (29) Az erdőirtás és az erdőpusztulás elleni hatékony küzdelem, valamint az erdőirtásmentes ellátási láncok előmozdítása érdekében e rendeletben meg kell állapítani az érintett árukra és termékekre vonatkozó kötelezettségeket.
- (30) Számos nemzetközi szervezet és szerv (pl. az ENSZ Élelmezési és Mezőgazdasági Szervezete, az Éghajlatváltozási Kormányközi Testület, az ENSZ Környezetvédelmi Programja, a Párizsi Megállapodás, a Természetvédelmi Világszövetség, a Biológiai Sokféleség Egyezmény) végez munkát az erdőirtás és az erdőpusztulás területén, és az e rendeletben szereplő fogalommeghatározások erre a munkára épülnek.

- (30a) Alapvető fontosságú, hogy ez a rendelet az erdőpusztulás kérdésével is foglalkozzon. Az erdőpusztulás fogalommeghatározásának nemzetközileg elfogadott fogalmakon kell alapulnia, és biztosítania kell, hogy a piaci szereplők és az illetékes hatóságok könnyen végrehajthassák a kapcsolódó kötelezettségeket. Ezeknek a kötelezettségeknek működési szempontból mérhetőnek és ellenőrizhetőnek, valamint a jogbiztonság garantálása érdekében világosnak és egyértelműnek kell lenniük. Ebben az összefüggésben a rendeletnek az erdőpusztulás olyan kulcsfontosságú elemeire kell összpontosítania, amelyek mérhetőek és ellenőrizhetőek, és amelyek a legfrissebb tudományos adatok alapján különösen relevánsak a környezeti hatások elkerülése szempontjából. E célból a fogalommeghatározásnak kezdetben és korlátozott ideig az erdőtakaró olyan szerkezeti változásaira kell összpontosítania, amelyek a természetes erdők ültetvényerdők és egyéb fával borított területekké való átalakításának formáját öltik, a FAO által meghatározott, nemzetközileg elfogadott fogalmakra építve. Az erdőpusztulás fogalommeghatározását a 32. cikknek megfelelően felül kell vizsgálni abból a célból, hogy mérlegeljék a fogalommeghatározás kiterjesztését az erdőpusztulást előidéző tényezők és az erdei ökoszisztémák szélesebb körére világszerte, a rendelet környezetvédelmi célkitűzéseinek további támogatása érdekében, figyelembe véve a témáról folytatott nemzetközi megbeszélések során elért eredményeket, valamint az erdei ökoszisztémák és gyakorlatok sokféleségét világszerte. Ezt a felülvizsgálatot mélyreható elemzés alapján, a tagállamokkal szoros együttműködésben, valamint adott esetben az érintett érdekelt felekkel, nemzetközi szervezetekkel és a tudományos közösséggel konzultálva kell elvégezni.
- (31) Határidőt kell megállapítani, amely alapul szolgál annak értékeléséhez, hogy az érintett földterületen sor került-e erdőirtásra vagy erdőpusztulásra, ami azt jelenti, hogy az e rendelet hatálya alá tartozó termékek nem léphetnek be az uniós piacra, illetve nem vihetők ki, ha azokat olyan földterületen állították elő, amelyen ezen időpontot követően erdőirtásra vagy erdőpusztulásra került sor. A határidőnek lehetővé kell tennie a megfelelő ellenőrzést és nyomon követést, meg kell felelnie a meglévő nemzetközi kötelezettségvállalásoknak, például a fenntartható fejlődési céloknak és az erdőkről szóló New York-i nyilatkozatnak, ezáltal minimálisra csökkentve az ellátási láncok hirtelen zavarát, az erdőirtáshoz és erdőpusztuláshoz vezető tevékenységek felgyorsítására irányuló ösztönzők megszüntetése mellett, tekintettel a rendelet hatálybalépésének időpontjára.

- (32) Az erdőirtás és az erdőpusztulás megállításához való uniós hozzájárulás megerősítése, valamint annak biztosítása érdekében, hogy az uniós piacon ne kerüljenek forgalomba az erdőirtást és erdőpusztulást feltételező ellátási láncokból származó érintett termékek, az érintett termékek csak akkor hozhatók forgalomba vagy forgalmazhatók az uniós piacon, illetve akkor vihetők ki az uniós piacról, ha azok erdőirtásmentesek, és előállításukra az előállító ország vonatkozó jogszabályainak megfelelően került sor. Annak megerősítése érdekében, hogy ez a helyzet áll fenn, az érintett termékeket minden esetben kellő gondosságra vonatkozó nyilatkozatnak kell kísérnie.
- (33) Szisztematikus megközelítést alkalmazva a piaci szereplőknek meg kell tenniük a megfelelő lépéseket annak érdekében, hogy meggyőződjenek arról, hogy az uniós piacon általuk forgalomba hozni kívánt érintett termékek megfelelnek az e rendeletben foglalt, erdőirtásmentességre és jogszerűségre vonatkozó követelményeknek. E célból a piaci szereplőknek a kellő gondosságra vonatkozó eljárásokat kell megállapítaniuk és végrehajtaniuk. Az e rendeletben előírt, kellő gondosságra vonatkozó eljárásnak három elemet kell tartalmaznia: tájékoztatási követelmények, kockázatértékelés és kockázatcsökkentő intézkedések. A kellő gondosságra vonatkozó eljárásokat úgy kell kialakítani, hogy hozzáférést biztosítsanak az uniós piacon forgalomba hozott áruk és termékek forrásaira és beszállítóira vonatkozó információkhoz, ideértve azokat az információkat, amelyek igazolják, hogy teljesülnek az erdőirtás és az erdőpusztulás hiányára és a jogszerűségre vonatkozó követelmények, többek között az előállító ország és terület azonosítása révén, beleértve az érintett földterületek földrajzi helymeghatározási koordinátáit is. Ezekhez az időmeghatározáson, helymeghatározáson és/vagy Földmegfigyelésen alapuló földrajzi helymeghatározási koordinátákhoz felhasználhatók az Unió űrprogramja (EGNOS/Galileo és Kopernikusz) keretében nyújtott űradatok és szolgáltatások. Ezen információk alapján a piaci szereplőknek kockázatértékelést kell végezniük. Kockázat azonosítása esetén a piaci szereplőknek csökkenteniük kell ezt a kockázatot úgy, hogy az megszűnjön vagy elhanyagolható mértékű legyen. A piaci szereplő számára csak azt követően engedélyezhető az érintett termék uniós piacon történő forgalomba hozatala vagy kivitele, hogy végrehajtotta a kellő gondosságra vonatkozó eljárás szükséges lépéseit, és megállapította, hogy nem áll fenn, illetve elhanyagolható annak a kockázata, hogy az érintett termék nem felel meg e rendeletnek.

- (34) A piaci szereplőknek a kellő gondosságra vonatkozó nyilatkozatok rendelkezésre bocsátásával hivatalosan felelősséget kell vállalniuk az általuk az uniós piacon forgalomba hozni vagy exportálni kívánt érintett termékek megfelelőségéért. E rendeletben meg kell határozni az ilyen nyilatkozatok mintáját. Ez várhatóan megkönnyíti majd e rendelet illetékes hatóságok és bíróságok általi érvényesítését, és javítja a rendelet piaci szereplők általi betartását.
- (35) A bevált gyakorlat elismerése érdekében a kockázatértékelési eljárás során tanúsítási vagy más, harmadik fél által ellenőrzött rendszerek is alkalmazhatók, ezek azonban nem válthatják ki a piaci szereplő felelősségét a kellő gondosság tekintetében.
- (36) A kereskedőknek felelősséget kell vállalniuk az általuk forgalmazott érintett termékek ellátási láncának átláthatóságát biztosító információk gyűjtéséért és megőrzéséért. Azok a nagykereskedők, amelyek nem kis- és középvállalkozások (kkv-k), jelentős befolyást gyakorolnak az ellátási láncokra, és fontos szerepet játszanak annak biztosításában, hogy azok erdőirtásmentesek legyenek, ezért az érintett termékek forgalmazását megelőzően meg kell győződniük arról, hogy a piaci szereplők a kellő gondosságot úgy gyakorolták, hogy az garantálja a releváns követelmények teljesítését, azt is beleértve, hogy megállapították, hogy nem áll fenn vagy csak elhanyagolható mértékben áll fenn kockázat.
- (37) Az átláthatóság előmozdítása és a jogérvényesítés megkönnyítése érdekében a nem a kkv-k, mikrovállalkozások vagy természetes személyek kategóriájába tartozó piaci szereplőknek évente nyilvános jelentést kell készíteniük a kellő gondosság elvén alapuló rendszereikről, beleértve a kötelezettségeik végrehajtása érdekében tett lépéseket is.
- (38) E rendelet megléte nem zárhatja ki más olyan uniós jogalkotási eszközök alkalmazását, amelyek a kellő gondosság elvének megfelelő értékláncre vonatkozó követelményeket állapítanak meg, és annak az emberi jogok és a környezeti hatások tekintetében ki kell egészítenie a fenntarthatósággal kapcsolatos vállalati átvilágításra vonatkozó uniós jogszabályokban foglalt bármely más kellő gondossági kötelezettséget. Amennyiben az ilyen egyéb uniós jogalkotási eszközök konkrétabb rendelkezéseket írnak elő, vagy az e rendeletben megállapított rendelkezéseket további követelményekkel egészítik ki, ezeket a rendelkezéseket e rendelet rendelkezéseivel együtt kell alkalmazni. Továbbá, amennyiben ez a rendelet konkrétabb rendelkezéseket tartalmaz, azok nem értelmezhetők olyan módon, ami aláássa a kellő gondosságra vonatkozó egyéb uniós jogalkotási eszközök hatékony alkalmazását vagy általános céljuk elérését.

- (39) Az értékláncban az emberi jogra vagy környezetre káros hatások tekintetében a kellő gondosságra vonatkozó követelményeket meghatározó egyéb uniós jogalkotási eszközök hatálya alá tartozó piaci szereplőknek képesnek kell lenniük arra, hogy eleget tegyenek az e rendelet szerinti jelentéstételi kötelezettségeknek azáltal, hogy a kért információkat belefoglalják az egyéb uniós jogalkotási eszköz szerinti jelentéstételbe.
- (40) A tagállamokat terheli a felelősség e rendelet végrehajtásáért, és a tagállamok illetékes hatóságai számára elő kell írni, hogy biztosítsák az e rendeletnek való maradéktalan megfelelést. E rendelet egységes végrehajtása az uniós piacra belépő vagy azt elhagyó érintett termékek tekintetében csak az illetékes hatóságok, a vámhatóságok és a Bizottság közötti szisztematikus információcsere és együttműködés révén valósítható meg.
- (41) E rendelet eredményes és hatékony végrehajtása és érvényesítése alapvető fontosságú a rendelet céljainak eléréséhez. E célból a Bizottságnak létre kell hoznia és működtetnie kell egy információs rendszert, amely támogatja a piaci szereplőket és az illetékes hatóságokat a forgalomba hozott érintett termékekkel kapcsolatos szükséges információk bemutatásában és az azokhoz való hozzáférésben. A piaci szereplőknek a kellő gondosságra vonatkozó nyilatkozatokat be kell nyújtaniuk az információs rendszerbe. Az információs rendszert hozzáférhetővé kell tenni az illetékes hatóságok és a vámhatóságok számára az e rendelet szerinti kötelezettségeik teljesítésének megkönnyítése érdekében. Az információs rendszernek a szélesebb nyilvánosság számára is hozzáférhetőnek kell lennie úgy, hogy anonimizált adatokat szolgáltatnak nyílt és géppel olvasható formátumban, az Unió nyíltadat-politikájával összhangban.

- (42) Az uniós piacra belépő vagy azt elhagyó érintett termékek esetében az illetékes hatóságok feladata annak ellenőrzése, hogy az érintett termékek megfelelnek-e az e rendelet szerinti kötelezettségeknek, míg a vámhatóságok feladata annak biztosítása, hogy adott esetben a kellő gondosságra vonatkozó nyilatkozatra való hivatkozás rendelkezésre álljon a vám-árunyilatkozatban, továbbá – attól a pillanattól kezdve, hogy az elektronikus interfész rendelkezésre áll a vámhatóságok és az illetékes hatóságok közötti információcseréhez – a kellő gondosságra vonatkozó nyilatkozat státuszának ellenőrzése az információs rendszerben az illetékes hatóságok által elvégzett kezdeti kockázatelemzést követően, és az ennek megfelelő lépések megtétele (vagyis adott áru vagy termék felfüggesztése vagy elutasítása, amennyiben az információs rendszerben szereplő státusz alapján ezt kéri). Az ellenőrzések e sajátos megszervezése esetén nem alkalmazható az (EU) 2019/1020 rendelet VII. fejezete, amennyiben az érinti e rendelet alkalmazását és végrehajtását.
- (43) A tagállamoknak gondoskodniuk kell arról, hogy az illetékes hatóságok megfelelő személyzettel és felszereléssel való ellátásához szükséges elegendő pénzügyi forrás mindig rendelkezésre álljon. A hatékony ellenőrzések erőforrásokat igényelnek, és az erőforrásokat folyamatosan és mindig az éppen aktuális végrehajtási igényeknek megfelelő szinten kell biztosítani. A tagállamok számára lehetővé kell tenni, hogy a közfinanszírozás kiegészítéseként beszedjék az érintett piaci szereplőktől a nem megfelelőnek bizonyuló érintett áruk és termékek tekintetében végzett ellenőrzések kapcsán felmerült költségeket.
- (44) Ez a rendelet nem érinti az uniós piacra belépő vagy azt elhagyó árukra és termékekre vonatkozó egyéb uniós jogszabályokat, különösen az Uniós Vámkódexnek a vámhatóságok hatásköreire és a vámellenőrzésekre vonatkozó rendelkezéseit. Az importőrök figyelmét fel kell hívni arra, hogy a 952/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet 220., 254., 256., 257. és 258. cikke előírja, hogy az uniós piacra belépő azon termékeket, amelyek további feldolgozást igényelnek, az ezen feldolgozást lehetővé tevő megfelelő vámeljárással alá kell vonni. Általánosságban véve, a szabad forgalomba bocsátás vagy a kivitel nem tekinthető az uniós jognak való megfelelés bizonyítékának, mivel az ilyen forgalomba bocsátás nem szükségszerűen foglalja magában a megfelelés teljes körű ellenőrzését.

- (45) Az uniós piacra belépő vagy azt elhagyó érintett termékek ellenőrzési folyamatának optimalizálása és tehermentesítése érdekében elektronikus interfészeket kell létrehozni, amelyek lehetővé teszik a vámrendszerek és az illetékes hatóságok információs rendszere közötti automatikus adatátvitelt. Az uniós egyablakos vámügyintézési környezet magától értetődő megoldás az ilyen adattovábbítások támogatására. Az interfészeknek nagymértékben automatizáltnak és könnyen használhatónak kell lenniük, és korlátozni kell a vámhatóságokra háruló további terheket. Továbbá, tekintettel a vám-árnyilatkozatban, illetve a kellő gondosságra vonatkozó nyilatkozatban bejelentendő adatok közötti csekély eltérésekre, célszerű javaslatot tenni „az üzleti és a közszféra közötti” adatmegosztásra irányuló megközelítésre is, amely szerint a kereskedők és a piaci szereplők a nemzeti egyablakos vámügyintézési környezetben keresztül hozzáférhetővé teszik az érintett termékhez kapcsolódó, kellő gondosságra vonatkozó nyilatkozatot, majd ez a nyilatkozat automatikusan továbbításra kerül az illetékes hatóságok által használt információs rendszerbe. A vámhatóságoknak és az illetékes hatóságoknak hozzá kell járulniuk a továbbítandó adatok és bármely más technikai követelmény meghatározásához.
- (46) A nem megfelelő termékek uniós piacon történő forgalomba hozatalának kockázata árutól és terméktől, valamint származási és előállító országtól függően változó. Azon piaci szereplők tekintetében, amelyek olyan országokból vagy nemzeti szint alatti joghatósági területekről szereznek be árukat és termékeket, amelyek esetében alacsony a kockázata annak, hogy az érintett áruk termelése, betakarítása vagy előállítása során megsértik ezt a rendeletet, kevesebb kötelezettséget kell meghatározni, csökkentve ezáltal a rájuk háruló megfelelési költségeket és adminisztratív terheket. A magas kockázatú országokból vagy nemzeti szint alatti joghatósági területekről származó árukat és termékeket az illetékes hatóságoknak fokozott ellenőrzésnek kell alávetniük.

(47) Ezért a Bizottságnak az adott ország vagy nemzeti szint alatti joghatósági területek szintjén kell értékelnie az erdőirtás és az erdőpusztulás kockázatát olyan kritériumok alapján, amelyek egyaránt tükrözik a mennyiségi, objektív és nemzetközileg elismert adatokat, valamint azt, hogy az országok aktívan részt vesznek az erdőirtás és az erdőpusztulás elleni küzdelemben. Ezeknek az összehasonlító teljesítményértékelési információknak meg kell könnyíteniük az uniós piaci szereplők számára a kellő gondosság gyakorlását, az illetékes hatóságok számára pedig a megfelelés ellenőrzését és érvényesítését, ugyanakkor pedig ösztönözniük kell az előállító országokat arra, hogy növeljék mezőgazdasági termelési rendszereik fenntarthatóságát és csökkentsék azok erdőirtásra gyakorolt hatását. Ennek hozzá kell járulnia ahhoz, hogy az ellátási láncok átláthatóbbá és fenntarthatóbbá váljanak. Ennek az összehasonlító teljesítményértékelési rendszernek az országok háromszintű besorolásán kell alapulnia, amelyeket ennek megfelelően alacsony, átlagos vagy magas kockázatúnak kell minősíteni. A megfelelő átláthatóság és egyértelműség biztosítása érdekében a Bizottságnak mindenekelőtt nyilvánosan hozzáférhetővé kell tennie a teljesítményértékeléshez felhasznált adatokat, a besorolás javasolt módosításának indokait és az érintett ország válaszát. Az alacsony kockázatúnak minősített országokból vagy nemzeti szint alatti joghatósági területekről származó érintett termékek esetében lehetővé kell tenni a piaci szereplők számára, hogy a kellő gondosságra vonatkozóan egyszerűsített eljárást alkalmazzanak, míg az illetékes hatóságok számára elő kell írni, hogy fokozott ellenőrzést alkalmazzanak a magas kockázatúnak minősített országokból vagy nemzeti szint alatti joghatósági területekről származó érintett termékek tekintetében. A Bizottságot fel kell hatalmazni arra, hogy végrehajtási intézkedéseket fogadjon el annak érdekében, hogy megállapítsa azokat az országokat vagy nemzeti szint alatti joghatósági területeket, amelyek alacsony vagy magas kockázatot jelentenek az e rendeletnek meg nem felelő érintett termékek előállítására tekintetében.

- (48) Az illetékes hatóságoknak rendszeres időközönként ellenőrizniük kell a piaci szereplőket és a kereskedőket, hogy megvizsgálják azt, hogy ténylegesen teljesítik-e az e rendeletben meghatározott kötelezettségeiket. Az illetékes hatóságoknak továbbá releváns információk birtokában és alapján is ellenőrzéseket kell végezniük, így harmadik felek által felvetett, indokolással alátámasztott aggályok esetén is. Az elvégzendő ellenőrzések meghatározásának kockázatalapú megközelítésen kell alapulnia, származási országtól függetlenül minden termék tekintetében. Ezen túlmenően az illetékes hatóságok számára elő kell írni, hogy ellenőrizzék a piaci szereplők és kereskedők legalább bizonyos százalékát a standard kockázatúként azonosított országokból vagy azok nemzeti szint alatti joghatósági területeiről származó érintett termékek tekintetében, valamint hogy ellenőrizzenek legalább egy megnövelt százalékos arányt a magas kockázatúként azonosított országokból vagy azok nemzeti szint alatti joghatósági területeiről származó érintett termékek tekintetében. A rendelet első felülvizsgálatakor olyan számszerűsített célokat kell értékelni és meghatározni az illetékes hatóságok által elvégzendő éves ellenőrzések tekintetében, amelyek megfelelően biztosítják a rendelet érvényesítését és az Unión belüli harmonizált megközelítést. A Bizottságnak iránymutatásokat kell kidolgoznia az ilyen számszerűsített célkitűzésekkel kapcsolatos számítási módszerekre vonatkozóan is.
- (49) A piaci szereplők és kereskedők illetékes hatóságok általi ellenőrzésének ki kell terjednie a kellő gondosság elvén alapuló rendszerekre, valamint az érintett termékek e rendelet rendelkezéseinek való megfelelésére. Az ellenőrzéseknek kockázatalapú ellenőrzési terven kell alapulniuk. A tervnek olyan kockázati kritériumokat kell tartalmaznia, amelyek lehetővé teszik az illetékes hatóságok számára a piaci szereplők és kereskedők által benyújtott, kellő gondosságra vonatkozó nyilatkozatok kockázatelemzését. A kockázati kritériumoknak figyelembe kell venniük az előállító országban az érintett árukhoz kapcsolódó erdőirtás kockázatát, a piaci szereplők és kereskedők e rendelet szerinti kötelezettségeiknek való korábbi meg nem felelését, valamint az illetékes hatóságok rendelkezésére álló egyéb releváns információkat. A kellő gondosságra vonatkozó nyilatkozatok kockázatelemzésének lehetővé kell tennie az illetékes hatóságok számára az ellenőrizendő piaci szereplők, kereskedők és érintett termékek azonosítását, és azt elektronikus adatkezelési eljárások alkalmazásával kell elvégezni a kellő gondosságra vonatkozó nyilatkozatokat gyűjtő információs rendszerben.

- (50) Amennyiben a kellő gondosságra vonatkozó nyilatkozatok kockázatelemzése azt mutatja, hogy bizonyos érintett termékek esetében magas a meg nem felelés kockázata, az illetékes hatóságoknak képesnek kell lenniük arra, hogy azonnali ideiglenes intézkedéseket hozzanak azok uniós piacon való forgalomba hozatalának vagy forgalmazásának megakadályozása érdekében. Abban az esetben, ha ilyen érintett termékek belépnének az uniós piacra vagy elhagynák azt, az illetékes hatóságoknak kérniük kell a vámhatóságoktól a szabad forgalomba bocsátás vagy a kivitel felfüggesztését annak érdekében, hogy az illetékes hatóságok elvégezhesék a szükséges ellenőrzéseket. Az ilyen kéréseket a vámhatóságok és az illetékes hatóságok közötti interfész rendszeren keresztül kell közölni. Az uniós piacon történő forgalomba hozatal vagy forgalmazás, a szabad forgalomba bocsátás vagy a kivitel felfüggesztését három munkanapra kell korlátozni, kivéve, ha az illetékes hatóságoknak több időre van szükségük annak értékeléséhez, hogy az érintett áruk és termékek megfelelnek-e ennek a rendeletnek. Ebben az esetben az illetékes hatóságoknak további ideiglenes intézkedéseket kell hozniuk a felfüggesztés időtartamának újabb három munkanapos időszakokkal való meghosszabbítása érdekében, vagy kérelmezniük kell az ilyen meghosszabbítást a vámhatóságoknál az uniós piacra belépő vagy azt elhagyó érintett termékek esetében.
- (51) Az ellenőrzési tervet rendszeresen frissíteni kell annak végrehajtása eredményei alapján. Azon piaci szereplők esetében, amelyek következetes eredményeket mutatnak fel a megfelelés terén, csökkenteni kell az ellenőrzések gyakoriságát.
- (52) E rendelet végrehajtásának és hatékony érvényesítésének biztosítása érdekében a tagállamoknak hatáskörrel kell rendelkezniük a nem megfelelő érintett termékek forgalomból való kivonására és visszahívására, valamint a megfelelő korrekciós intézkedések megtételére. A tagállamoknak biztosítaniuk kell továbbá, hogy e rendeletnek a piaci szereplők és a kereskedők általi be nem tartását hatékony, arányos és visszatartó erejű szankciókkal büntessék.
- (52a) A rendelet hatékony alkalmazásának biztosítása érdekében döntő fontosságú lesz, hogy a tagállamokban elegendő erőforrás és kapacitás álljon rendelkezésre ahhoz, hogy a tagállamok teljesíteni tudják e rendelet követelményeit. Ebben az összefüggésben a tagállamoknak a nemzeti erőforrásokon túlmenően a lehető legnagyobb mértékben ki kell használniuk az uniós szinten és más eszközökön – többek között a kohéziós alapokon és a kapacitásépítési eszközökön – keresztül, különösen a technikai támogatási eszköz keretében rendelkezésre álló támogatási lehetőségeket.

- (53) Tekintettel az erdőirtás, az erdőpusztulás és a kapcsolódó kereskedelem nemzetközi jellegére, az illetékes hatóságoknak együtt kell működniük egymással, a tagállamok vámhatóságaival, a Bizottsággal, valamint harmadik országok közigazgatási hatóságaival. Az illetékes hatóságoknak együtt kell működniük az értékláncban a káros emberi jogi vagy környezeti hatások tekintetében a kellő gondosságra vonatkozó követelményeket meghatározó egyéb uniós jogalkotási eszközök felügyeletéért és végrehajtásáért felelős illetékes hatóságokkal is.
- (53a) A Bíróság állandó ítélkezési gyakorlatával összhangban az Európai Unióról szóló szerződés (EUSZ) 4. cikkének (3) bekezdésében említett lojális együttműködés elve értelmében a tagállamok bíróságainak kell biztosítaniuk a személyek uniós jog szerinti jogainak bírói védelmét. Az EUSZ 19. cikkének (1) bekezdése továbbá előírja, hogy a tagállamoknak meg kell teremteniük azokat a jogorvoslati lehetőségeket, amelyek az uniós jog által szabályozott területeken a hatékony jogvédelem biztosításához szükségesek. E tekintetben a tagállamoknak gondoskodniuk kell arról, hogy a nyilvánosság számára – beleértve a 29. cikk alapján indokolással alátámasztott aggályokat benyújtó természetes és jogi személyeket is – biztosított legyen az igazságszolgáltatáshoz való jog, összhangban azokkal a kötelezettségekkel, amelyeket a tagállamok az ENSZ Európai Gazdasági Bizottságának (ENSZ EGB) a környezeti ügyekben az információhoz való hozzáféréstől, a nyilvánosságnak a döntéshozatalban történő részvételéről és az igazságszolgáltatáshoz való jog biztosításáról szóló, 1998. június 25-i egyezményének (a továbbiakban: Aarhusi Egyezmény) részes feleként vállaltak.
- (54) Jóllehet ez a rendelet az erdőirtás és az erdőpusztulás kezelésére irányul – amint azt a világ erdőinek védelmére és helyreállítására irányuló uniós fellépés fokozásáról szóló 2019. évi közlemény előírányozza –, az erdők védelme nem vezethet más természetes ökoszisztémák átalakulásához vagy romlásához. Az olyan ökoszisztémák, mint a vizes élőhelyek, a szavannák és a tőzeglápok rendkívül fontosak az éghajlatváltozás elleni küzdelemre irányuló globális erőfeszítések, valamint más fenntartható fejlődési célok szempontjából, ezért azok átalakulására vagy romlására sürgősen különleges figyelmet kell fordítani. Ennek kezelése érdekében a Bizottságnak két évvel a hatálybalépés után értékelnie kell a hatály más ökoszisztémákra és további árukra való kiterjesztésének szükségességét és megvalósíthatóságát. Ugyanakkor a Bizottságnak felül kell vizsgálnia az e rendelet I. mellékletében felsorolt érintett termékeket is.
- (55) (törölve)

- (56) A 995/2010/EU rendelet megtiltja az illegálisan kitermelt fa és az ilyen fából származó fatermékek forgalomba hozatalát az uniós piacon. A rendelet kötelezettséget állapít meg a fát első alkalommal forgalomba hozó piaci szereplők számára arra vonatkozóan, hogy kellő gondossággal járjanak el, a kereskedők számára pedig arra vonatkozóan, hogy nyomon követhető nyilvántartást vezessenek a beszállítóikról és az ügyfeleikről. E rendeletnek fenn kell tartania az uniós piacon forgalomba hozott érintett termékek – többek között a fa és a fatermékek – jogszerűségének biztosítására vonatkozó kötelezettséget, és ki kell egészítenie azt a fenntarthatósági követelménnyel. Következésképpen e rendeletből adódóan jelentőségét veszítette az említett rendelet és az ahhoz kapcsolódó 607/2012/EU bizottsági végrehajtási rendelet, amelyeket ezért hatályon kívül kell helyezni. A 995/2010/EU rendelet 2. cikkének a) pontja szerinti fa és fatermékek megegyeznek az I. mellékletben felsorolt fával és azon fatermékekkel, amelyek az e rendelet hatálya alá tartozó fát tartalmazznak vagy ilyen fa felhasználásával készültek.
- (57) A 2173/2005/EK rendelet megállapítja a FLEGT engedélyezési rendszernek a fakitermelő országokkal kötött kétoldalú önkéntes partnerségi megállapodások révén történő végrehajtására vonatkozó uniós eljárásokat. Az Európai Unió által tett kétoldalú kötelezettségvállalások tiszteletben tartása, valamint a működő rendszerrel rendelkező partnerországokkal elért eredmények (FLEGT engedélyezési szakasz) megőrzése érdekében e rendeletnek olyan rendelkezést kell tartalmaznia, amely kimondja, hogy a FLEGT-engedéllyel rendelkező fa és faalapú termékek megfelelnek az e rendelet szerinti, jogszerűsége vonatkozó követelménynek.
- (58) Jóllehet ez a rendelet az erdőirtás és az erdőpusztulás kezelésére irányul – amint azt a világ erdőinek védelmére és helyreállítására irányuló uniós fellépés fokozásáról szóló 2019. évi közlemény előíranyozza –, az erdők védelme nem vezethet más természetes ökoszisztémák átalakulásához vagy romlásához. Az olyan ökoszisztémák, mint a vizes élőhelyek, a szavannák és a tőzeglápok rendkívül fontosak az éghajlatváltozás elleni küzdelemre irányuló globális erőfeszítések, valamint más fenntartható fejlődési célok szempontjából, ezért azok átalakulására vagy romlására sürgősen különleges figyelmet kell fordítani. Ezért e rendelet hatálybalépésétől számított két éven belül értékelni kell e rendelet hatálya más, az erdőtől eltérő ökoszisztémákra való kiterjesztésének szükségességét és megvalósíthatóságát.

- (59) Ha e rendelet alkalmazása céljából személyes adatok kezelésére van szükség, azt a személyes adatok védelmére vonatkozó uniós joggal összhangban kell elvégezni. A személyes adatok e rendelet alapján történő mindennemű kezelésére az (EU) 2016/679 európai parlamenti és tanácsi rendeletet³⁰ és az (EU) 2018/1725 európai parlamenti és tanácsi rendeletet³¹ kell alkalmazni.
- (60) Mivel e rendelet célját, nevezetesen az erdőirtás és az erdőpusztulás elleni küzdelmet az uniós fogyasztás hozzájárulásának csökkentése révén, a tagállamok egyénileg nem tudják kielégítően megvalósítani, és ezért az a léptéke miatt uniós szinten jobban megvalósítható, az Unió intézkedéseket fogadhat el az Európai Unióról szóló szerződés 5. cikkében foglalt szubszidiaritás elvének megfelelően. Az említett cikkben foglalt arányosság elvének megfelelően ez a rendelet nem lépi túl az e cél eléréséhez szükséges mértéket.
- (61) A piaci szereplők, a kereskedők és az illetékes hatóságok számára észszerű időtartamot kell biztosítani ahhoz, hogy felkészüljenek e rendelet előírásainak teljesítésére,

ELFOGADTA EZT A RENDELETET:

³⁰ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2016/679 rendelete (2016. április 27.) a természetes személyeknek a személyes adatok kezelése tekintetében történő védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról, valamint a 95/46/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről (általános adatvédelmi rendelet) (HL L 119., 2016.5.4., 1. o.).

³¹ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2018/1725 rendelete (2018. október 23.) a természetes személyeknek a személyes adatok uniós intézmények, szervek, hivatalok és ügynökségek általi kezelése tekintetében való védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról, valamint a 45/2001/EK rendelet és az 1247/2002/EK határozat hatályon kívül helyezéséről (HL L 295., 2018.11.21., 39. o.).

1. fejezet

Általános rendelkezések

1. cikk

Tárgy és hatály

19. Ez a rendelet szabályokat állapít meg az I. mellékletben felsorolt olyan termékek uniós piacon történő forgalomba hozatalára és forgalmazására, valamint az uniós piacról történő kivitelére vonatkozóan, amelyek szarvasmarhát, kakaót, kávé, olajpálmát, szóját és fát tartalmaznak, amelyeket azokkal etettek, vagy amelyek azok felhasználásával készültek, azzal a céllal, hogy:
- a) minimálisra csökkentse az Unió hozzájárulását a világszerte tapasztalható erdőirtáshoz és erdőpusztuláshoz;
 - b) csökkentse az Európai Unió üvegházhatásúgáz-kibocsátáshoz és a biológiai sokféleség globális csökkenéséhez való hozzájárulását.
20. A 35. cikk (3) bekezdésének sérelme nélkül a rendelet nem alkalmazandó azokra az I. mellékletben felsorolt termékekre, amelyeket a 36. cikk (1) bekezdésében meghatározott időpont előtt állítottak elő.

2. cikk

Fogalommeghatározások

E rendelet alkalmazásában a következő fogalommeghatározásokat kell alkalmazni:

0. „érintett áruk”: a szarvasmarha, a kakaó, a kávé, az olajpálma, a szója és a fa;
- 0a. „érintett termékek”: az I. mellékletben felsorolt olyan termékek, amelyek az érintett árukat tartalmazzák, amelyeket azokkal etettek, vagy amelyek azok felhasználásával készültek;
1. „erdőirtás”: erdők mezőgazdasági célú használatra történő átalakítása, függetlenül attól, hogy az ember okozta-e vagy sem;

2. „erdő”: több mint 0,5 hektárra kiterjedő, 5 méternél magasabb fákkal és 10 %-ot meghaladó lombkorona-fedettséggel, illetve e küszöbértékeket *in situ* elérni képes fákkal borított terület, ide nem értve az elsődlegesen mezőgazdasági vagy városi hasznosítású földterületeket;
- 2a. „mezőgazdasági célú használat”: földterület mezőgazdasági célra, többek között mezőgazdasági ültetvények céljára történő használata, az állattartást és a pihentetett mezőgazdasági területeket is beleértve;
3. „mezőgazdasági ültetvények”: a mezőgazdasági termesztőrendszerek faállománya, például gyümölcsfaültetvények, olajpálma-ültetvények, olajfaültetvények, valamint haszonnövényeket lombkorona alatt termesztő agrár-erdészeti rendszerek. Magában foglalja az érintett áruk – kivéve a fa – ültetvényeit. A mezőgazdasági ültetvények nem tartoznak bele az „erdő” fogalommeghatározásába;
4. „ültetvényerdő”: intenzív gazdálkodás alatt álló telepített erdő, amely telepítéskor és állományérett állapotban megfelel az alábbi kritériumok mindegyikének: egy vagy két faj, megegyező korosztály és szabályos távolság. Magában foglalja a fa, rost és energia előállítására érdekében telepített rövid vágásfordulójú ültetvényeket, de nem foglalja magában a védelem vagy az ökoszisztéma helyreállítása céljából telepített erdőket, valamint az ültetéssel vagy magvetéssel létrehozott erdőket, amelyek állományérett állapotban természetes módon regenerálódó erdőkre hasonlítanak vagy fognak hasonlítani;
5. „telepített erdő”: túlnyomórészt ültetéssel és/vagy szándékos magvetéssel létrehozott fákból álló erdő, feltéve, hogy az ültetett vagy magról nevelt fák az érett faállománynak várhatóan több mint ötven százalékát teszik ki; idetartozik az eredetileg ültetett vagy magvetéssel létrehozott fákból származó sarjerdő;
6. „erdőpusztulás”: az erdővel borított területek olyan strukturális változásai, amelyek a természetes erdők ültetvényerdőkké vagy egyéb fás területté való átalakításának formáját öltik;
- 6a. „természetes erdő”: őshonos fafajokból álló, természetesen regenerálódó erdő, ahol nem láthatók emberi tevékenység egyértelmű jelei, és az ökológiai folyamatokat nem zavarták meg jelentős mértékben;

- 6b. „egyéb fás terület”: 0,5 hektárnál nagyobb kiterjedésű, nem „erdő”-ként besorolt földterület, 5 méternél magasabb fákkal és 5–10%-os lombkorona-záródással, vagy az e küszöbértékeket *in situ* elérni képes fákkal, vagy vegyesen, több mint 10 százalékban cserjék, bokrok és fák által borított terület, kivéve az elsődlegesen mezőgazdasági célú használatba vett vagy városi földterületeket;
7. (törölve)
8. „erdőirtásmentes”:
- a) amikor az érintett termékek olyan érintett árukat tartalmaznak, azokat olyan érintett árukkal etették, vagy azok olyan érintett áruk felhasználásával készültek, amelyeket olyan földterületen állították elő, amelyen 2021. december 31. után nem végeztek erdőirtást; és
 - b) a fát tartalmazó vagy fa felhasználásával készült érintett termékek esetében, amikor a fát 2021. december 31. után úgy termelték ki az erdőből, hogy ezzel nem okoztak erdőpusztulást;
9. „előállított”: az adott földterületen termesztett, kitermelt, felnevelt, vagy az adott földterületből kinyert;
10. „forgalomba hozatal”: az érintett termék első alkalommal történő hozzáférhetővé tétele az uniós piacon;
11. „forgalmazás”: az érintett termék rendelkezésre bocsátása az uniós piacon gazdasági tevékenység keretében, értékesítés, fogyasztás vagy használat céljára, akár ingyenesen, akár ellenérték fejében;
- 11a. „gazdasági tevékenység keretében”: feldolgozás, vagy kereskedelmi vagy nem kereskedelmi fogyasztók részére történő forgalmazás, vagy a piaci szereplő vagy a kereskedő saját vállalkozásán belüli felhasználás céljára;
- 11b. „személy”: természetes személy, jogi személy, valamint személyek olyan társulása, amely jogi személyiséggel nem rendelkezik, de jogképességét az uniós vagy a nemzeti jog elismeri;

12. „piaci szereplő”: bármely olyan személy, aki, illetve amely gazdasági tevékenység keretében érintett termékeket hoz forgalomba az uniós piacon vagy visz ki az uniós piacról;
13. „kereskedő”: a piaci szereplőtől eltérő személy az ellátási láncban, aki, illetve amely gazdasági tevékenység keretében érintett termékeket forgalmaz az uniós piacon;
14. „származási ország”: a 952/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet³² 60. cikke szerinti ország vagy terület;
15. „előállító ország”: az az ország vagy terület, ahol az érintett árut előállították;
16. „elhanyagolható kockázat”: amikor az érintett termékek 3. cikk a) és b) pontjának való megfelelésére vonatkozó termékspecifikus és általános információk teljes körű értékelése nem ad okot aggodalomra a tekintetben, hogy az érintett termékek esetleg nem felelnek meg az említett cikkek előírásainak;
- 16b. „az Unióban letelepedett személy”:
 - a) természetes személy esetében minden olyan személy, akinek a lakóhelye az Unióban található;
 - b) jogi személy vagy személytársulás esetében minden olyan személy, amelynek bejegyzett székhelye, központi ügyintézésének helye vagy állandó üzleti telephelye az Unióban található;
17. „meghatalmazott képviselő”: az Unióban letelepedett természetes vagy jogi személy, aki, illetve amely az 5. cikkel összhangban valamely piaci szereplőtől vagy kereskedőtől írásbeli meghatalmazást kapott arra, hogy annak nevében eljárjon meghatározott feladatokkal kapcsolatban, tekintettel a piaci szereplő vagy a kereskedő e rendelet szerinti kötelezettségeire;
18. „nem megfelelő termékek”: olyan érintett termékek, amelyek nem tesznek eleget a 3. cikkben foglalt követelményeknek;

³² Az Európai Parlament és a Tanács 952/2013/EU rendelete (2013. október 9.) az Unió Vámkódex létrehozásáról (HL L 269., 2013.10.10., 1. o.).

19. „földterület”: adott ingatlanon található, az előállító ország joga által elismert földterület, ahol kellőképpen homogén körülmények uralkodnak ahhoz, hogy összesített szinten értékelni lehessen az erdőirtás és az erdőpusztulás adott földterületen előállított árukhoz kapcsolódó kockázatát;
20. „kkv-k”: a 2013/34/EK irányelv³³ szerinti mikro-, kis- és középvállalkozások;
21. „indokolással alátámasztott aggály”: az e rendeletnek való meg nem felelésre vonatkozó objektív és ellenőrizhető információkon alapuló, kellően megalapozott állítás, amely szükségessé teheti az illetékes hatóságok beavatkozását;
22. „illetékes hatóságok”: a 13. cikk (1) bekezdése szerint kijelölt hatóságok;
23. „vámhatóságok”: a 952/2013/EU rendelet 5. cikkének 1. pontjában foglalt meghatározás szerinti vámhatóságok;
- 23a. „vámterület”: a 952/2013/EU rendelet 4. cikkében meghatározott terület;
- 23b. „harmadik ország”: az Unió vámterületén kívül fekvő ország vagy terület;
24. „szabad forgalomba bocsátás”: a 952/2013/EU rendelet 201. cikkében meghatározott eljárás;
25. „kivitel”: a 952/2013/EU rendelet 269. cikkében meghatározott eljárás;
26. „az uniós piacra belépő érintett termékek”: harmadik országokból származó, „szabad forgalomba bocsátás” vám eljárás alá vont érintett termékek, amelyeket az Unió piacán kívánnak forgalomba hozni, és amelyeket nem az Unió vámterületén belüli magáncélú felhasználásra vagy fogyasztásra szánnak;

³³ Az Európai Parlament és a Tanács 2013/34/EU irányelve (2013. június 26.) a meghatározott típusú vállalkozások éves pénzügyi kimutatásairól, összevont (konszolidált) éves pénzügyi kimutatásairól és a kapcsolódó beszámolókról, a 2006/43/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv módosításáról, valamint a 78/660/EGK és a 83/349/EGK tanácsi irányelv hatályon kívül helyezéséről (HL L 182., 2013.6.29., 19. o.).

27. „az uniós piacot elhagyó érintett termékek”: „kivitel” vámeljárással alá vont érintett termékek;
28. „az előállító ország vonatkozó jogszabályai”: az előállító országban alkalmazandó, az előállításra szolgáló terület jogállására vonatkozó szabályok a földhasználati jogok, a környezetvédelem, a fenntartható erdőgazdálkodás, a harmadik felek jogai, a munkavállalói jogok és a nemzetközi jog alapján – többek között az Egyesült Nemzeteknek az őslakos népek jogairól szóló nyilatkozatában foglaltak szerint – védett emberi jogok, valamint az előállító országban érvényes jogi kereten belül a vonatkozó adózási, korrupcióellenes, kereskedelmi és vámszabályok tekintetében;
29. „földrajzi helymeghatározás”: egy földterület legalább egy szélességi és hosszúsági pontnak megfelelő és legalább hat tizedesjegyet tartalmazó szélességi és hosszúsági koordinátákkal leírható földrajzi helyzete. A szarvasmarhától eltérő érintett árukat illetően a 10 hektárnál nagyobb földterületek esetében a földrajzi helyzetet olyan szélességi és hosszúsági pontok felhasználásával kell megadni, amelyek elegendőek a földterület kiterjedésének a leírásához.

3. cikk

Tilalom

Az érintett termékek csak akkor hozhatók forgalomba vagy forgalmazhatók az uniós piacon, illetve csak akkor vihetők ki az uniós piacról, ha az alábbi feltételek mindegyike teljesül:

- a) erdőirtásmentesek;
- b) az érintett áruk előállítása az előállító ország vonatkozó jogszabályaival összhangban történt;
és
- c) vonatkozik rájuk egy kellő gondosságra vonatkozó nyilatkozat.

2. fejezet

A piaci szereplők és a kereskedők kötelezettségei

4. cikk

A piaci szereplők kötelezettségei

- (1) A piaci szereplőknek a 3. cikk a) és b) pontjának való megfelelés biztosítása érdekében a 8. cikkel összhangban kellő gondossággal kell eljárniuk az érintett termékek uniós piacon való forgalomba hozatala vagy onnan történő kivitele előtt.
- (2) A piaci szereplők az érintett termékeket nem hozhatják forgalomba az uniós piacon, és azokat nem vihetik ki a kellő gondosságra vonatkozó nyilatkozat előzetes benyújtása nélkül. Azoknak a piaci szereplőknek, amelyek a 8. cikkben leírt kellő gondossággal eljárva arra a következtetésre jutottak, hogy az érintett termékek megfelelnek e rendelet követelményeinek, a 31. cikkben említett információs rendszeren keresztül kellő gondosságra vonatkozó nyilatkozatot kell az illetékes hatóságok rendelkezésére bocsátaniuk az érintett termékek uniós piacon történő forgalomba hozatala vagy azok kivitele előtt. Ebben a nyilatkozatban igazolni kell, hogy kellő gondossággal jártak el, és megállapították, hogy nem áll fenn kockázat, vagy az csak elhanyagolható mértékű, továbbá annak tartalmaznia kell a II. mellékletben az érintett termékekre vonatkozóan meghatározott információkat.
- (3) A kellő gondosságra vonatkozó nyilatkozat illetékes hatóságok részére történő rendelkezésre bocsátásával a piaci szereplő felelősséget vállal azért, hogy az érintett termék megfelel e rendelet követelményeinek. A piaci szereplők a nyilatkozatnak a 31. cikkben említett információs rendszeren keresztül történő rendelkezésre bocsátásának időpontját követően 5 éven át kötelesek megőrizni a kellő gondosságra vonatkozó nyilatkozatokról készült nyilvántartást.
- (4) (törölve)

- (5) A piaci szereplő nem hozhatja forgalomba az érintett termékeket, és nem viheti ki azokat, ha az alábbi esetek közül egy vagy több fennáll:
- a) az érintett termékek nem felelnek meg a 3. cikk a) vagy b) pontjának;
 - b) a kellő gondosság gyakorlása során feltárták annak a nem elhanyagolható kockázatát, hogy az érintett termékek nem felelnek meg a 3. cikk a) vagy b) pontjának;
 - c) a piaci szereplő nem tudta teljesíteni az (1) és a (2) bekezdésben említett kötelezettségeket.
- (6) Azoknak a piaci szereplőknek, amelyek olyan releváns új információk birtokába jutnak, vagy amelyek olyan új információkról – köztük indokolással alátámasztott aggályokról – szereznek tudomást, amelyekből az derül ki, hogy az általuk már forgalomba hozott érintett termék nem felel meg e rendelet követelményeinek, haladéktalanul tájékoztatniuk kell azoknak a tagállamoknak az illetékes hatóságait, ahol az érintett terméket forgalomba hozták. Az uniós piacról történő kivitel esetén a piaci szereplőknek tájékoztatniuk kell az előállító ország szerinti tagállam illetékes hatóságát.
- (7) A piaci szereplőknek minden szükséges segítséget fel kell ajánlaniuk az illetékes hatóságok részére annak érdekében, hogy megkönnyítsék a 15. cikk szerinti ellenőrzések elvégzését, ideértve a telephelyekhez való hozzáférés biztosítását, valamint a dokumentumok és nyilvántartások bemutatását is.
- (8) A piaci szereplőknek – elsősorban a 31. cikkben említett információs rendszeren keresztül – közölniük kell az általuk az uniós piacon forgalomba hozott vagy onnan kivitt érintett termékek ellátási láncának alsóbb szintjein működő piaci szereplőkkel vagy kereskedőkkel minden ahhoz szükséges információt, hogy utóbbiak meggyőződhetnek arról, hogy teljesült a kellő gondosság követelménye, és megállapítást nyert, hogy nem áll fenn kockázat, vagy az csak elhanyagolható mértékű.

- (9) Az (1)–(5) bekezdéstől eltérve, a kellő gondosságra vonatkozó követelmények többszörös előírásának elkerülése érdekében úgy kell tekinteni, hogy az ellátási lánc alsóbb szintjein működő piaci szereplő teljesíti az (1)–(5) bekezdésben foglalt kötelezettségeket, amennyiben ez a piaci szereplő a 31. cikkben említett információs rendszeren keresztül az illetékes hatóság rendelkezésére bocsátja a kellő gondosságra vonatkozó – a kellő gondossággal eljáró piaci szereplők által benyújtott – már meglévő nyilatkozatok hivatkozási számát. Ezen eltérés alkalmazása esetén és amennyiben az érintett termékek több különböző érintett terméket tartalmaznak, az ellátási lánc alsóbb szintjein működő piaci szereplőnek minden egyes meglévő, kellő gondosságra vonatkozó nyilatkozat hivatkozási számát meg kell adnia. Az ilyen érintett termékek uniós piacon történő forgalomba hozatalát vagy uniós piacról történő kivitelét megelőzően e piaci szereplőknek arról is meg kell győződniük, hogy a kellő gondosság gyakorlása során betartották-e az e fejezetben foglalt követelményeket, azt is beleértve, hogy annak során nem tártak fel kockázatot, vagy csak elhanyagolható mértékű kockázatot tártak fel. A kellő gondosságra vonatkozó meglévő nyilatkozatok hivatkozási számának rendelkezésre bocsátásával a szóban forgó piaci szereplők továbbra is felelősséggel tartoznak azért, hogy az érintett termékek megfeleljenek e rendelet követelményeinek.

5. cikk

Meghatalmazott képviselők

- (1) A piaci szereplők vagy a kereskedők megbízhatnak egy meghatalmazott képviselőt, hogy a nevükben átadja a 4. cikk (2) bekezdése szerinti, kellő gondosságra vonatkozó nyilatkozatot. Ebben az esetben a piaci szereplő vagy a kereskedő továbbra is felelősséggel tartozik azért, hogy az érintett termék megfeleljen e rendelet követelményeinek.
- (2) A meghatalmazott képviselőnek kérésre az illetékes hatóságok rendelkezésére kell bocsátania a meghatalmazás egy példányát az Európai Unió valamelyik hivatalos nyelvén.

- (3) Amennyiben a piaci szereplő természetes személy vagy mikroállalkozás, akkor ez a piaci szereplő felkérheti az ellátási lánc alsóbb szintjein működő első olyan piaci szereplőt vagy kereskedőt, amely nem természetes személy vagy mikroállalkozás, hogy meghatalmazott képviselőként járjon el. Ez az ellátási lánc alsóbb szintjein működő első piaci szereplő vagy kereskedő a 4. cikk (2) bekezdése szerinti, kellő gondosságra vonatkozó nyilatkozatnak a szóban forgó piaci szereplő nevében történő rendelkezésre bocsátása nélkül nem hozhat forgalomba érintett termékeket az uniós piacon és nem vihet ki érintett termékeket az uniós piacról, illetve nem forgalmazhat érintett termékeket az uniós piacon. Ebben az esetben továbbra is a természetes személy vagy mikroállalkozás státuszú piaci szereplő tartozik felelősséggel azért, hogy az érintett termék megfeleljen e rendelet követelményeinek, és minden olyan információt közölnie kell a szóban forgó, az ellátási lánc alsóbb szintjein működő első piaci szereplővel vagy kereskedővel, amely ahhoz szükséges, hogy meg lehessen győződni a kellő gondosság követelményének teljesüléséről és annak megállapításáról, hogy nem áll fenn kockázat, vagy az csak elhanyagolható mértékű.

6. cikk

A kereskedők kötelezettségei

- (1) A kereskedők csak akkor forgalmazhatják az érintett termékeket, ha rendelkeznek a (2) bekezdésben előírt információkkal.
- (2) A kereskedőknek be kell gyűjteniük és meg kell őrizniük az általuk forgalmazni kívánt, érintett termékekkel kapcsolatos alábbi információkat:
- a) azoknak a piaci szereplőknek vagy kereskedőknek a neve, bejegyzett kereskedelmi neve vagy bejegyzett védjegye, postacíme, e-mail-címe és – amennyiben rendelkezésre áll – webcíme, akik számukra az érintett termékeket szállították, valamint az ezen termékekhez tartozó, kellő gondosságra vonatkozó nyilatkozatok hivatkozási száma;
 - b) azoknak a kereskedőknek a neve, bejegyzett kereskedelmi neve vagy bejegyzett védjegye, postacíme, e-mail-címe és – amennyiben rendelkezésre áll – webcíme, akik számára ők az érintett termékeket szállították.
- (3) A kereskedőknek a forgalmazás kezdetének időpontjától számított legalább 5 évig meg kell őrizniük az ebben a cikkben említett információkat, és azokat kérésre az illetékes hatóságok rendelkezésére kell bocsátaniuk.

- (4) Azoknak a kereskedőknek, amelyek olyan releváns új információk birtokába jutnak, vagy amelyek olyan új információkról – köztük indokolással alátámasztott aggályokról – szereznek tudomást, amelyekből az derül ki, hogy az általuk már forgalmazott érintett termék nem felel meg e rendelet követelményeinek, haladéktalanul tájékoztatniuk kell azoknak a tagállamoknak az illetékes hatóságait, ahol az érintett terméket hozzáférhetővé tették.
- (5) A kkv-nak nem minősülő kereskedőknek az érintett termékek forgalmazását megelőzően arról is meg kell győződniük, hogy a piaci szereplők a kellő gondosság gyakorlása során betartották-e az e fejezetben foglalt követelményeket, azt is beleértve, hogy annak során nem tártak fel kockázatot, vagy csak elhanyagolható mértékű kockázatot tártak fel. E kereskedőknek továbbá a 31. cikkben említett információs rendszeren keresztül az illetékes hatóságok rendelkezésére kell bocsátaniuk a kellő gondosságra vonatkozó, már meglévő nyilatkozatok hivatkozási számát. Amennyiben a forgalmazott érintett termékek több különböző érintett terméket tartalmaznak, a kkv-nak nem minősülő kereskedőnek minden egyes meglévő, kellő gondosságra vonatkozó nyilatkozat hivatkozási számát meg kell adnia. A kellő gondosságra vonatkozó ilyen meglévő nyilatkozatok hivatkozási számának rendelkezésre bocsátásával a szóban forgó kereskedők továbbra is felelősséggel tartoznak azért, hogy az érintett termékek megfeleljenek e rendelet követelményeinek.
- (6) A kereskedőknek minden szükséges segítséget fel kell ajánlaniuk az illetékes hatóságok részére annak érdekében, hogy megkönnyítsék a 15. és a 16. cikk szerinti ellenőrzések elvégzését, többek között a telephelyekhez való hozzáférés biztosítását, valamint a dokumentumok és nyilvántartások bemutatását illetően is.

7. cikk

Harmadik országokban letelepedett piaci szereplők általi forgalomba hozatal

Amennyiben az Unión kívül letelepedett természetes vagy jogi személy érintett termékeket hoz forgalomba az uniós piacon, az Unióban letelepedett azon első természetes vagy jogi személy, amely ezeket az érintett termékeket az uniós piacon forgalmazza, e rendelet értelmében vett piaci szereplőnek tekintendő.

8. cikk

Kellő gondosság

Az érintett termékek forgalomba hozatala vagy kivitele előtt a piaci szereplőknek kellő gondossággal kell eljárniuk az egyes beszállítók által szállított valamennyi érintett termék tekintetében.

E rendelet alkalmazásában a kellő gondosság elvén alapuló eljárás a következőket foglalja magában:

- a) a 9. cikkben meghatározott követelmények teljesítéséhez szükséges információk és dokumentumok begyűjtése;
- b) a 10. cikkben említett kockázatértékelési intézkedések;
- c) a 10a. cikkben említett kockázatsökkentő intézkedések.

9. cikk

Tájékoztatási követelmények

- (1) A piaci szereplőknek össze kell gyűjteniük az azt igazoló információkat, dokumentumokat és adatokat, hogy az érintett termékek megfelelnek a 3. cikknek. E célból a piaci szereplőnek az egyes érintett termékekkel kapcsolatban be kell gyűjtenie, megszereznie kell és a forgalomba hozatal időpontjától számított 5 évig meg kell őriznie az alábbi, bizonyítékokkal alátámasztott információkat:
 - a) leírás, beleértve az érintett termékek kereskedelmi nevét és típusát, valamint – a fát tartalmazó vagy fa felhasználásával készült érintett termékek esetében – a faj közönséges nevét és teljes tudományos nevét;
 - b) az érintett termékek mennyisége (nettó tömegben, illetve adott esetben térfogatban vagy egységek számában kifejezve)³⁴;

³⁴ A mennyiséget a nettó tömeg kilogrammjában, vagy adott esetben a 2658/87/EGK tanácsi rendelet I. mellékletében meghatározott kiegészítő mértékegységben kell megadni, a Harmonizált Rendszer szerinti kóddal összevetve. A kiegészítő mértékegység akkor alkalmazandó, ha az a kellő gondosságra vonatkozó nyilatkozatban feltüntetett, Harmonizált Rendszer szerinti kód alá tartozó valamennyi lehetséges alszám tekintetében következetesen meghatározásra került.

- c) az előállító ország, régió és terület meghatározása;
 - d) minden olyan földterület földrajzi helymeghatározása, ahol azokat az érintett árukat, amelyeket az érintett termék tartalmaz, vagy amelyek felhasználásával az érintett termék készült, előállították, valamint az előállítás dátuma vagy időtartománya.
Amennyiben az érintett termék olyan érintett árukat tartalmaz, vagy azt olyan érintett áruk felhasználásával termelték, amelyeket más földterületen állítottak elő, minden földterület földrajzi helymeghatározását meg kell adni. Az olyan érintett termékek esetében, amelyek szarvasmarhát tartalmaznak, vagy amelyeket szarvasmarha felhasználásával állítottak elő, valamint az olyan érintett termékek esetében, amelyeket érintett termékekkel etettek, a földrajzi helymeghatározásban minden olyan helyszín vagy terület földrajzi helyzetét meg kell adni, ahol a szarvasmarhatenyésztés zajlott;
 - e) minden olyan vállalkozás vagy személy neve, e-mail-címe és címe, ahonnan az érintett termékeket szállították;
 - f) minden olyan vállalkozás vagy személy neve, e-mail-címe és címe, ahová az érintett termékeket szállították;
 - g) kellő bizonyosságot nyújtó és ellenőrizhető információk arról, hogy az érintett termékek erdőirtásmentesek;
 - h) kellő bizonyosságot nyújtó és ellenőrizhető információk arról, hogy az érintett áruk előállítását az előállító ország vonatkozó jogszabályaival összhangban végezték, ideértve minden olyan rendelkezést, amely feljogosít az adott területnek az adott áru előállítása céljából történő hasznosítására.
- (2) A piaci szereplő kérésre az illetékes hatóságok rendelkezésére bocsátja az e cikk alapján begyűjtött információkat, dokumentumokat és adatokat.

Kockázatértékelés

- (1) A piaci szereplőknek ellenőrizniük és elemezniük kell a 9. cikkel összhangban begyűjtött információkat és bármely egyéb vonatkozó dokumentációt, és ennek alapján kockázatértékelést kell végezniük annak megállapítása érdekében, hogy fennáll-e annak a kockázata, hogy az uniós piacon forgalomba hozatalra vagy onnan kivitelre szánt érintett termékek nem felelnek meg e rendelet követelményeinek. A piaci szereplők csak akkor hozhatják forgalomba az érintett terméket az uniós piacon, illetve csak akkor vihetik ki azt az uniós piacról, ha a kockázatértékelés azzal a megállapítással zárul, hogy nem áll fenn, vagy csak elhanyagolható annak a kockázata, hogy az érintett termékek nem felelnek meg a 3. cikk a) vagy b) pontjának.
- (2) A kockázatértékelés során különös figyelmet kell fordítani a következő kockázatértékelési kritériumokra:
 - a) az adott előállító országhoz vagy annak nemzeti szint alatti joghatósági területeihez a 27. cikkel összhangban hozzárendelt kockázat;
 - b) erdők jelenléte az érintett árut előállító országban, régióban és területen;
 - c) erdőirtás vagy erdőpusztulás előfordulási gyakorisága az érintett árut előállító országban, régióban és területen;
 - d) a 9. cikk (1) bekezdésében említett információk forrása, megbízhatósága, érvényessége, valamint más rendelkezésre álló dokumentációra mutató linkek;
 - e) az előállító és származási országgal, régióval és területtel kapcsolatos aggályok – például a korrupció szintje, az okmány- és adathamisítás elterjedtsége, a jogérvényesítés hiánya, az emberi jogok nemzetközi jogának megsértése, fegyveres konfliktus vagy az Egyesült Nemzetek Biztonsági Tanácsa vagy az Európai Unió Tanácsa által kivetett szankciók – megléte;

- f) az érintett ellátási lánc összetett jellege, valamint az érintett termékek feldolgozottsági állapota, különös tekintettel az érintett termékek azon földterülettel való összekapcsolásának nehézségeire, ahol az érintett árukat előállították; és/vagy az előírások kijátszásának vagy az ismeretlen eredetű vagy olyan területeken előállított érintett termékekkel való keveredésnek a kockázata, ahol erdőirtás vagy erdőpusztulás történt vagy történik;
- g) az e rendelet végrehajtását támogató bizottsági szakértői csoportok ülésein levont és a bizottsági szakértői csoportok nyilvántartásában közzétett következtetések, mindenekelőtt az e) ponthoz kapcsolódóan;
- h) minden olyan releváns információ, amely jelzi annak a kockázatát, hogy az érintett termékek esetleg nem felelnek meg e rendelet követelményeinek, ideértve a 29. cikk alapján benyújtott releváns, indokolással alátámasztott aggályokat is, továbbá az érintett ellátási láncba tartozó piaci szereplők vagy kereskedők e rendeletnek való múltbeli meg nem felelésével kapcsolatos információk;
- i) az e rendeletnek való megfelelésre vonatkozó kiegészítő információk, amelyek magukban foglalhatják a tanúsítás során vagy más, harmadik fél által ellenőrzött rendszerek, többek között a Bizottság által az (EU) 2018/2001 irányelv 30. cikkének (5) bekezdése alapján elismert önkéntes rendszerek által szolgáltatott információkat, feltéve, hogy az információk megfelelnek a 9. cikkben meghatározott követelményeknek.
- (3) A 2173/2005/EK tanácsi rendelet hatálya alá tartozó, működő engedélyezési rendszerből származó érvényes FLEGT-engedéllyel rendelkező fatermékeket úgy kell tekinteni, hogy azok megfelelnek e rendelet 3. cikke b) pontjának.
- (4) A kockázatértékeléseket dokumentálni kell, legalább évente felül kell vizsgálni, és kérésre az illetékes hatóságok rendelkezésére kell bocsátani. A piaci szereplőknek tudniuk kell igazolni, hogy az összegyűjtött információkat hogyan ellenőrizték a (2) bekezdésben meghatározott kockázatértékelési kritériumok alapján, és hogyan határozták meg a kockázat mértékét.

Kockázatsökkentés

- (1) A piaci szereplőnek az érintett termékek uniós piacon történő forgalomba hozatalát vagy azok kivitelét megelőzően olyan kockázatsökkentő eljárásokat és intézkedéseket kell elfogadnia, amelyek alkalmasak annak elérésére, hogy ne álljon fenn kockázat vagy az elhanyagolható mértékű legyen, kivéve, ha a 10. cikkel összhangban elvégzett kockázatértékelés során azt állapították meg, hogy nem áll fenn vagy elhanyagolható annak a kockázata, hogy az érintett termékek nem felelnek meg a 3. cikk a) vagy b) pontjának. Ez magában foglalhatja további információk, adatok vagy dokumentumok bekérését, független felmérések vagy auditok végzését, vagy a 9. cikkben meghatározott tájékoztatási követelményekhez kapcsolódó egyéb intézkedéseket. Magában foglalhatja továbbá a piaci szereplő által a beszállítói – különösen a mezőgazdasági kistermelők – e rendeletnek való megfeleléséhez nyújtott, kapacitásépítés és beruházások formájában megvalósuló támogatást is.
- (2) A piaci szereplőknek megfelelő és arányos eljárásrendekkel, kontrollmechanizmusokkal és eljárásokkal kell rendelkezniük az érintett termékek meg nem feleléséből eredő kockázatok hatékony csökkentése és kezelése érdekében. Ezek az alábbiakat tartalmazzák:
 - a) a kockázatkezelési gyakorlatok modellje, jelentéstétel, nyilvántartás-vezetés, belső kontroll és a jogszabályoknak való megfelelés, többek között a kkv-nak nem minősülő piaci szereplők vonatkozásában, a jogszabályoknak való megfelelésért felelős vezető kinevezése;
 - b) független ellenőrzési funkció az a) pontban említett belső eljárásrendek, kontrollmechanizmusok és eljárások ellenőrzésére a kkv-nak nem minősülő piaci szereplők vonatkozásában.
- (3) A kockázatsökkentő intézkedésekre vonatkozó döntéseket dokumentálni kell, legalább évente felül kell vizsgálni, és kérésre az illetékes hatóságok rendelkezésére kell bocsátani. A piaci szereplőknek tudniuk kell igazolni, hogyan hozták meg a kockázatsökkentő intézkedésekre vonatkozó döntést.

A kellő gondosság elvén alapuló rendszerek, jelentéstétel és nyilvántartás vezetése

- (1) A 8. cikk szerinti kellő gondosság gyakorlása érdekében a piaci szereplőknek létre kell hozniuk és naprakészen kell tartaniuk egy eljárásokból és intézkedésekből álló keretrendszert annak biztosítása céljából, hogy az uniós piacon általuk forgalomba hozott vagy onnan általuk kivitt érintett termékek megfeleljenek a 3. cikk a) és b) pontjában meghatározott követelményeknek („a kellő gondosság elvén alapuló rendszer”).
 - (1a) A kellő gondosság elvén alapuló rendszert évente legalább egyszer felül kell vizsgálni, és szükség esetén ki kell igazítani a kellő gondosság gyakorlását esetlegesen befolyásoló új fejlemények figyelembevételével. A piaci szereplőknek 5 évig meg kell őrizniük a kellő gondosság elvén alapuló rendszer(ek) frissítéseiről készült nyilvántartást.
- (2) Amennyiben más, a kellő gondosság elvének megfelelő fenntarthatósági értéklánra vonatkozó követelményeket meghatározó uniós jogalkotási eszközök másként nem rendelkeznek, a nem a kkv-k, a mikrovállalkozások vagy a természetes személyek kategóriájába tartozó piaci szereplőknek évente a lehető legszélesebb körben – többek között az interneten – nyilvános jelentést kell tenniük a kellő gondosság elvén alapuló rendszerükről, beleértve a 8. cikkben meghatározott kötelezettségeik teljesítése érdekében tett lépéseket. Azok a piaci szereplők, amelyek a kellő gondosság elvének megfelelő értéklánra vonatkozó követelményeket megállapító egyéb uniós jogalkotási eszközök hatálya alá is tartoznak, eleget tehetnek az e bekezdés szerinti jelentéstételi kötelezettségüknek úgy, hogy más uniós jogalkotási eszközök keretében történő jelentéstétel során feltüntetik a szükséges információkat.
- (3) A piaci szereplők legalább 5 évig megőrzik a kellő gondossággal kapcsolatos valamennyi dokumentációt, így például a 8. cikk szerinti valamennyi vonatkozó nyilvántartás, intézkedés és eljárás tekintetében. Ezeket kérésre az illetékes hatóság rendelkezésére bocsátják.

12. cikk

A kellő gondosság elvén alapuló egyszerűsített eljárás

- (1) Az érintett termékek uniós piacon történő forgalomba hozatala vagy onnan történő kivitele során a piaci szereplőknek nem kell teljesíteniük a 10. és a 10a. cikkben foglalt kötelezettségeket, amennyiben meg tudnak bizonyosodni arról, hogy az összes érintett árut olyan országokban vagy nemzeti szint alatti joghatósági területeken állították elő, amelyeket a 27. cikkkel összhangban alacsony kockázatúként azonosítottak.
- (2) Ha azonban a piaci szereplő – az érintett termékek uniós piacon történő forgalomba hozatalát vagy onnan történő kivitelét megelőzően – olyan releváns információ birtokába jut vagy olyan releváns információról szerez tudomást, amely jelzi annak a kockázatát, hogy az érintett termékek esetleg nem felelnek meg e rendelet követelményeinek, vagy hogy e rendelet szabályait kijátsszák, a 10. és 10a. cikkben foglalt valamennyi kötelezettséget teljesíteni kell.

3. fejezet

A tagállamok és azok illetékes hatóságainak kötelezettségei

13. cikk

Illetékes hatóságok

- (1) A tagállamok kijelölnék egy vagy több illetékes hatóságot, amely felelős az e rendeletből eredő kötelezettségek végrehajtásáért.
- (2) A tagállamok legkésőbb hat hónappal e rendelet hatálybalépését követően tájékoztatják a Bizottságot az (1) bekezdésben említett illetékes hatóságok nevéről, címéről és kapcsolattartási adatairól. A tagállamok indokolatlan késedelem nélkül tájékoztatják a Bizottságot ezen információk bármely változásáról.
- (3) A Bizottság a honlapján közzéteszi az illetékes hatóságok listáját. A Bizottság a tagállamoktól kapott releváns frissítések alapján rendszeresen frissíti a listát.

- (4) A tagállamok biztosítják, hogy az illetékes hatóságok megfelelő hatáskörökkel és erőforrásokkal rendelkezzenek az e rendelet 3. fejezetében meghatározott kötelezettségek teljesítéséhez.
- (5) A piaci szereplőknek a kellő gondosság gyakorlására vonatkozó, a 8. cikk szerinti kötelezettségének sérelme nélkül, a tagállamok technikai és egyéb segítséget nyújthatnak és iránymutatást adhatnak a piaci szereplőknek – figyelembe véve a kis- és középvállalkozások, a mikrovállalkozások és a természetes személyek helyzetét –, az e rendelet követelményeinek való megfelelés megkönnyítése érdekében, a releváns földrajzi helymeghatározási rendszerek adatainak a 31. cikk alapján létrehozott információs rendszerbe történő átvételét illetően is.
- (6) A tagállamok megkönnyítik a releváns információ cseréjét és terjesztését – különösen annak érdekében, hogy segítsék a piaci szereplőket a kockázatértékelésben a 10. cikkben meghatározottak szerint –, valamint az e rendelet végrehajtását illetően bevált gyakorlatokra vonatkozóan.
- (6a) Az illetékes hatóságok és a Bizottság folyamatosan figyelemmel kísérik az érintett termékek kereskedelmét, és információt cserélnek az érintett termékek kereskedelmének szerkezetében bekövetkező minden olyan jelentős változásról, amely e rendelet kijátszásához vezethet.
- (7) A segítségnyújtásnak oly módon kell történnie, amely nem veszélyezteti az illetékes hatóságok e rendelet végrehajtásával kapcsolatos függetlenségét, jogi kötelezettségeit és felelősségét.
- (8) A Bizottság elősegíti a rendelet végrehajtását megfelelő iránymutatások kiadásával, valamint az illetékes hatóságok közötti, az illetékes hatóságok és a vámhatóságok közötti, valamint az illetékes hatóságok és a Bizottság közötti megfelelő információcsere, koordináció és együttműködés előmozdításával.

14. cikk

Ellenőrzési kötelezettség

- (1) Az illetékes hatóságoknak ellenőrzéseket kell végezniük annak megállapítására, hogy a tagállamukban letelepedett piaci szereplők és kereskedők eleget tesznek-e az e rendelet szerinti kötelezettségeiknek, és hogy az uniós piacon forgalomba hozott vagy forgalmazott vagy onnan kivitt érintett termékek megfelelnek-e e rendelet követelményeinek.

- (2) Az (1) bekezdésben említett ellenőrzéseket a 15. és a 16. cikkel összhangban kell elvégezni.
- (2a) Az elvégzendő ellenőrzések azonosításának kockázatalapú megközelítésen kell alapulnia. A kockázati kritériumokat az e rendeletnek való meg nem feleléssel kapcsolatos kockázatok elemzése alapján kell azonosítani, figyelembe véve különösen az érintett árukat, az ellátási láncok összetettségét és hosszát – beleértve azt is, hogy több különböző érintett termék keveredéséről van-e szó –, valamint az érintett termék feldolgozottsági állapotát, az országok vagy nemzeti szint alatti joghatósági területek kockázati kategóriákba sorolását a 27. cikkel összhangban – különös figyelmet fordítva a magas kockázatúként azonosított országok vagy nemzeti szint alatti joghatósági területek helyzetére –, a piaci szereplők vagy kereskedők e rendeletnek való múltbeli meg nem felelését, a kijátszás kockázatát, valamint minden egyéb releváns információt. E kockázatelemzésnek a 31. cikkben említett nyilvántartásban szereplő információkon kell alapulnia, és azt egyéb olyan releváns forrásoknak kell támogatniuk, mint például az ellenőrző adatok, a nemzetközi szervezetektől származó kockázati profilok, a 29. cikk szerint benyújtott, indokolással alátámasztott aggályok vagy az uniós szakértői találkozók következtetései.
- (2b) A Bizottság a (2a) bekezdésnek megfelelően meghatározza, valamint rendszeresen felülvizsgálja és naprakésszé teszi az uniós szintű indikatív kockázati kritériumokat, és közli azokat az illetékes hatóságokkal.
- (3) Az (1) bekezdésben említett ellenőrzések elvégzéséhez az illetékes hatóságoknak ki kell dolgozniuk az ellenőrzések éves terveit, amelyeknek legalább a következőket tartalmazniuk kell:
- a) az elvégzendő ellenőrzések azonosítását elősegítő nemzeti kockázati kritériumok. Ezeket a nemzeti kritériumokat a (2a) bekezdésnek megfelelően kell meghatározni, és azok alapulhatnak a Bizottság által a (2b) bekezdésnek megfelelően meghatározott uniós szintű indikatív kockázati kritériumokon. Szisztematikusan magukban kell foglalniuk a magas kockázatúként azonosított országokra vagy nemzeti szint alatti joghatósági területekre vonatkozó kockázati kritériumokat;

- b) az ellenőrizendő piaci szereplők és kereskedők azonosítása. Ezeket a piaci szereplőket és kereskedőket az a) pontban említett nemzeti kockázati kritériumok alapján kell kiválasztani, többek között a 31. cikkben említett nyilvántartásban szereplő információk, valamint elektronikus adatkezelési technikák alkalmazásával. Az illetékes hatóságok minden egyes ellenőrizendő piaci szereplő vagy kereskedő esetében meghatározhatják, hogy mely konkrét, kellő gondosságra vonatkozó nyilatkozatokat kell ellenőrizni.
- (3a) A tervek illetékes hatóságok általi éves felülvizsgálata során azok hatékonyságának javítása érdekében szisztematikusan építeni kell az ellenőrzések eredményeire és a (3) bekezdésben említett tervek végrehajtásával kapcsolatos tapasztalatokra.
- (4) (törölve)
- (5) (törölve)
- (6) (törölve)
- (7) (törölve)
- (8) Az illetékes hatóságoknak tájékoztatniuk kell a többi illetékes hatóságot és a Bizottságot a kidolgozott ellenőrzési terveikről és azok naprakésszé tett változatairól. Az illetékes hatóságok e rendelet végrehajtásának hatékonyabbá tétele érdekében információt cserélnek más tagállamok illetékes hatóságaival és a Bizottsággal a (3) bekezdésben említett kockázati kritériumokkal kapcsolatban, és koordinálják azok kidolgozását és alkalmazását.
- (9) Minden tagállam biztosítja, hogy az illetékes hatóságaik által végzett éves ellenőrzések nemzeti szinten kiterjedjenek az érintett, a 27. cikkkel összhangban átlagos kockázatúnak minősített országban vagy nemzeti szint alatti joghatósági területen előállított érintett árukat tartalmazó vagy ilyen áruk felhasználásával előállított, érintett termékeket az uniós piacon forgalomba hozó, forgalmazó vagy onnan exportáló, az adott tagállamban letelepedett piaci szereplők és kkv-nak nem minősülő kereskedők legalább 1 %-ára.

- (10) Minden tagállam biztosítja, hogy az illetékes hatóságai által végzett éves ellenőrzések nemzeti szinten kiterjedjenek az érintett, a 27. cikkkel összhangban magas kockázatúnak minősített országban vagy nemzeti szint alatti joghatósági területen előállított érintett árukat tartalmazó vagy ilyen áruk felhasználásával előállított, érintett termékeket az uniós piacon forgalomba hozó, forgalmazó vagy onnan exportáló, az adott tagállamban letelepedett piaci szereplők és kkv-nak nem minősülő kereskedők legalább 5 %-ára.
- (10a) Az illetékes hatóságok által elvégzendő, a (9) és a (10) bekezdésben említett ellenőrzések számszerűsített céljai minden egyes érintett áru tekintetében külön-külön teljesítendő. Kiszámításuk céljából mindazon piaci szereplők és kkv-nak nem minősülő kereskedők teljes számát kell alapul venni, akik, illetve amelyek a megelőző évben érintett termékeket az uniós piacon forgalomba hoztak, forgalmaztak vagy onnan exportáltak. Adott piaci szereplők és kkv-nak nem minősülő kereskedők abban az esetben tekintendők ellenőrzöttnek, ha az illetékes hatóság elvégezte a 15. cikk (1) bekezdésének a) és b) pontjában említett releváns elemek ellenőrzését.
- (11) A (3) bekezdés szerint előre tervezett ellenőrzések sérelme nélkül, amennyiben az illetékes hatóságok releváns információk birtokába jutnak vagy releváns információkról szereznek tudomást – ideértve a harmadik felek által a 29. cikk alapján benyújtott, indokolással alátámasztott aggályokat – a rendeletnek való esetleges meg nem felelésre vonatkozóan, el kell végezniük az (1) bekezdésben említett ellenőrzéseket.
- (12) Az (1) bekezdésben említett ellenőrzéseket a piaci szereplő vagy a kereskedő előzetes figyelmeztetése nélkül kell elvégezni.
- (13) Az illetékes hatóságok nyilvántartást vezetnek az ellenőrzésekről, feltüntetve többek között azok jellegét és eredményeit, valamint a meg nem felelés esetén hozott intézkedéseket. Az ellenőrzésekről készült nyilvántartásokat legalább öt évig meg kell őrizni.

Az azonnali intézkedést igénylő érintett termékek ellenőrzése

- (1) A 14. cikk (3) bekezdésében meghatározott kockázatalapú megközelítés alapján az illetékes hatóságoknak azonosítaniuk kell továbbá azokat az eseteket, amelyekben az érintett termékek azonnali intézkedést igényelnek, mivel esetükben olyan magas a kockázata annak, hogy nem felelnek meg e rendelet rendelkezéseinek, hogy azokat az illetékes hatóságoknak még az uniós piacon történő forgalomba hozataluk vagy forgalmazásuk, illetve kivitelük előtt ellenőrizniük kell. Az illetékes hatóságoknak az így azonosított eseteket nyilvántartásba kell venniük a 31. cikk alapján létrehozott információs rendszerben.
- (2) Amennyiben valamely piaci szereplő kellő gondosságra vonatkozó nyilatkozatot tesz közzé ilyen érintett termékekkel kapcsolatban, az információs rendszernek jeleznie kell, hogy magas a kockázata annak, hogy ezen termékek nem felelnek meg e rendelet rendelkezéseinek, és tájékoztatnia kell az illetékes hatóságokat, amelyeknek:
 - a) a 21. cikk értelmében azonnali ideiglenes intézkedéseket kell hozniuk az érintett termékek uniós piacon történő forgalomba hozatalának vagy forgalmazásának felfüggesztése érdekében, vagy
 - b) az uniós piacra belépő, illetve az uniós piacot elhagyó érintett termékek esetében, a 26. cikk (1) bekezdésében említett elektronikus interfész létrehozását követően elő kell írniuk a vámhatóságok számára, hogy a 24. cikk (6) bekezdése szerint függesszék fel az adott áruk vagy termékek szabad forgalomba bocsátását vagy kivitelét.
- (3) A (2) bekezdésben említett felfüggesztéseknek az attól a naptól számított három munkanapon belül kell megszűnniük, amikor az információs rendszer jelezte a meg nem felelés magas kockázatát. Amennyiben az illetékes hatóságok az említett időszakon belül elvégzett ellenőrzések eredményei alapján arra a következtetésre jutnak, hogy további időre van szükségük annak megállapításához, hogy az érintett termékek megfelelnek-e e rendelet követelményeinek, meg kell hosszabbítaniuk a felfüggesztés időtartamát további 3 munkanapos időszakokkal a 21. cikk alapján hozott további ideiglenes intézkedések útján, vagy az uniós piacra belépő, illetve az uniós piacot elhagyó érintett termékek esetében a vámhatóságok arról történő értesítése révén, hogy továbbra is fenn kell tartani a 24. cikk (6) bekezdése szerinti felfüggesztést.

A piaci szereplők és a kkv-nak nem minősülő kereskedők ellenőrzése

- (1) A piaci szereplők ellenőrzése a következőket foglalja magában:
 - a) a kellő gondosság elvén alapuló rendszer vizsgálata, beleértve a kockázatértékelési és kockázatcsökkentési eljárásokat, valamint a kellő gondosság elvén alapuló rendszer megfelelő működését igazoló dokumentumok és nyilvántartások vizsgálata;
 - b) azon dokumentumok és nyilvántartások vizsgálata – többek között adott esetben kockázatcsökkentési intézkedések révén –, amelyek igazolják, hogy a piaci szereplő által az uniós piacon forgalomba hozott, forgalomba hozatalra szánt vagy onnan kivinni kívánt adott érintett termék megfelel e rendelet követelményeinek, valamint a kellő gondosságra vonatkozó releváns nyilatkozatok vizsgálata;
- (2) A piaci szereplőkre vonatkozó ellenőrzések adott esetben – különösen akkor, ha az (1) bekezdésben említett vizsgálatok kérdéseket vetettek fel – kiterjedhetnek a következőkre:
 - a) az érintett áruk vagy az érintett termékek helyszíni vizsgálata annak megállapítása céljából, hogy azok megfelelnek-e a kellő gondosság gyakorlása során használt dokumentációnak;
 - b) minden olyan műszaki és tudományos eszköz, amely alkalmas az érintett áru előállítási helyének pontos meghatározására, többek között azáltal, hogy a piaci szereplőktől pontosabb információkat kér a földrajzi helymeghatározásra és az érintett fajokra vonatkozóan;
 - c) minden olyan műszaki és tudományos eszköz, amely alkalmas annak megállapítására, hogy az érintett termékek erdőirtásmentesek-e, ideértve például a Kopernikusz programból és eszközökből származó Föld-megfigyelési adatokat, valamint
 - d) szűrőpróbaszerű ellenőrzések, beleértve a helyszíni auditokat, adott esetben harmadik országokban is – amennyiben e harmadik országok ehhez hozzájárulnak –, az adott harmadik országok közigazgatási hatóságaival való együttműködés révén.

- (3) Az ellátási lánc alsóbb szintjein működő azon piaci szereplőkre, valamint kkv-nak nem minősülő kereskedőkre vonatkozóan végzett ellenőrzések, amelyek a 4. cikk (9) bekezdésével, illetve a 6. cikk (5) bekezdésével összhangban az illetékes hatóságok rendelkezésére bocsátják a már meglévő, kellő gondosságra vonatkozó nyilatkozatok hivatkozási számát, annak az ellenőrzéséből állnak, hogy a már meglévő, kellő gondosságra vonatkozó nyilatkozatok megfeleltek-e a 2. fejezetben foglalt követelményeknek, többek között abban a tekintetben is, hogy megállapították, hogy nem áll fenn kockázat, vagy az elhanyagolható mértékű. Az illetékes hatóságoknak azt is ellenőrizniük kell, hogy az említett piaci szereplők és kereskedők megtették-e az annak biztosításához szükséges lépéseket, hogy a kellő gondosság gyakorlására a 2. fejezetben foglalt követelményekkel összhangban került-e sor, ideértve annak megállapítását is, hogy nem áll fenn kockázat, vagy az elhanyagolható mértékű.

16. cikk

A kkv-nak minősülő kereskedők ellenőrzése

- (1) A kkv-nak minősülő kereskedők ellenőrzésének magában kell foglalnia a 6. cikk (2), (3) és (4) bekezdésének való megfelelést igazoló dokumentumok és nyilvántartások vizsgálatát.
- (2) A kkv-nak minősülő kereskedők ellenőrzése adott esetben – különösen akkor, ha az (1) bekezdésben említett vizsgálatok kérdéseket vetettek fel – magában foglalhat szűrőpróbaszerű ellenőrzéseket is, a helyszíni auditokat is beleértve.

17. cikk

Illetékes hatóságok költségeinek megtérítése

- (1) A tagállamok felhatalmazhatják illetékes hatóságaikat, hogy a piaci szereplőktől vagy a kereskedőktől visszaköveteljék a meg nem felelések kapcsán végzett tevékenységeikhez kapcsolódóan felmerülő költségek egészét.
- (2) Az (1) bekezdésben említett költségek közé tartozhatnak a vizsgálatok elvégzésének költségei, a tárolási költségek, valamint a nem megfelelőnek bizonyult és az uniós piacon történő szabad forgalomba bocsátást, forgalomba hozatalt vagy onnan történő kivitel megelőzően korrekciós intézkedés tárgyát képező termékekkel kapcsolatban végzett tevékenységek költségei.

Együttműködés és információcsere

- (1) Az illetékes hatóságoknak az e rendeletnek való megfelelés biztosítása érdekében együtt kell működniük egymással, a tagállamuk vámhatóságaival, más tagállamok illetékes hatóságaival és vámhatóságaival, a Bizottsággal és szükség esetén a harmadik országok közigazgatási hatóságaival.
- (2) Az illetékes hatóságoknak igazgatási megállapodásokat kell kötniük a Bizottsággal a vizsgálatokkal kapcsolatos információk továbbítására és a vizsgálatok lefolytatására vonatkozóan.
- (3) Az illetékes hatóságoknak ki kell cserélniük egymás között az e rendelet végrehajtásához szükséges információkat, többek között a 31. cikk alapján létrehozott nyilvántartáson keresztül. Ennek magában kell foglalnia a piaci szereplőkre és a kereskedőkre vonatkozó adatokhoz – többek között a kellő gondosságra vonatkozó nyilatkozatokhoz – való hozzáférés megadását és azok kicserélését más tagállamok illetékes hatóságaival e rendelet végrehajtásának megkönnyítése érdekében.
- (4) Az illetékes hatóságoknak haladéktalanul figyelmeztetniük kell a többi tagállam illetékes hatóságait és a Bizottságot, ha e rendelet megsértését észlelik, vagy olyan súlyos hiányosságokat tapasztalnak, amelyek több tagállamot is érinthetnek. Az illetékes hatóságoknak tájékoztatniuk kell a többi tagállam illetékes hatóságait, különösen abban az esetben, ha olyan érintett terméket észlelnek a piacon, amely nem felel meg e rendeletnek, annak érdekében, hogy lehetővé tegyék az ilyen termék forgalomból való kivonását vagy visszahívását minden tagállamban.
- (5) Az illetékes hatóság kérésére a tagállamok az illetékes hatóság rendelkezésére bocsátják az e rendeletnek való megfeleléshez szükséges információkat.

Jelentéstétel

- (1) A tagállamok legkésőbb minden év április 30-ig elérhetővé teszik a Bizottság számára az e rendelet előző naptári év során történt alkalmazásával kapcsolatos információkat. Ezeknek az információknak tartalmazniuk kell a tagállamok ellenőrzési terveit, a piaci szereplőknél és a kereskedőknél végzett ellenőrzések számát és azok eredményeit, beleértve ezen ellenőrzések tartalmát, az ellenőrzött érintett termékek mennyiségét (nettó tömegben vagy adott esetben nettó térfogatban, illetve az egységek számában kifejezve)³⁵ a forgalomba hozott vagy kivitt érintett termékek teljes mennyiségéhez képest, az érintett áruk előállító országát, valamint az azonosított meg nem felelések jellegére vonatkozó információkat, a meg nem felelés esetén hozott intézkedéseket és az ellenőrzések visszatérített költségeit.
- (1a) A tagállamok legkésőbb minden év április 30-ig elérhetővé teszik a nyilvánosság számára az e rendelet előző naptári év során történt alkalmazásával kapcsolatos információkat, beleértve az elvégzett ellenőrzésekre vonatkozó összesített információkat, és különösen azon piaci szereplőknek és a tagállamban letelepedett kkv-nak nem minősülő kereskedőknek a százalékos arányát, amelyeket az előző naptári év folyamán ellenőriztek, valamint az előző naptári év folyamán ellenőrzött, az adott tagállamban letelepedett piaci szereplők és kkv-nak nem minősülő kereskedők által az uniós piacon forgalmazott vagy onnan kivitt olyan ellenőrzött érintett termékek százalékos arányát, amelyek érintett árukat tartalmaznak, amelyeket ilyen árukkal takarmányoztak, vagy amelyek ilyen áruk felhasználásával készültek.
- (2) A tagállamok által az (1) bekezdéssel összhangban szolgáltatott adatok alapján a Bizottság szolgálatai legkésőbb minden év október 30-ig az Unió egészére kiterjedő áttekintést tesznek közzé e rendelet alkalmazását illetően.

³⁵ A mennyiséget a nettó tömeg kilogrammjában, vagy adott esetben a 2658/87/EGK tanácsi rendelet I. mellékletében meghatározott kiegészítő mértékegységben kell megadni, a Harmonizált Rendszer szerinti kóddal összevetve. A kiegészítő mértékegység akkor alkalmazandó, ha az a kellő gondosságra vonatkozó nyilatkozatban feltüntetett, Harmonizált Rendszer szerinti kód alá tartozó valamennyi lehetséges alszám tekintetében következetesen meghatározásra került.

20. cikk

Fokozott ellenőrzés

(törölve)

21. cikk

Ideiglenes intézkedések

Amennyiben többek között a 15. és 16. cikkben említett ellenőrzéseket követően esetleges súlyos hiányosságokat tárnak fel, vagy a 14a. cikk (2) bekezdése alapján kockázatokat állapítanak meg, az illetékes hatóságok azonnali ideiglenes intézkedéseket hozhatnak, beleértve az érintett termékek lefoglalását vagy azok uniós piacon történő forgalomba hozatalának vagy forgalmazásának vagy onnan történő kivitelének felfüggesztését.

22. cikk

Meg nem felelés esetén hozott korrekciós intézkedés

- (1) A 23. cikk sérelme nélkül, amennyiben az illetékes hatóságok megállapítják, hogy egy piaci szereplő vagy kereskedő nem teljesítette az e rendelet szerinti kötelezettségeit, vagy hogy egy, az uniós piacon forgalomba hozott vagy forgalmazott vagy onnan kivitt érintett termék nem felel meg e rendeletnek, haladéktalanul fel kell szólítaniuk az adott piaci szereplőt vagy kereskedőt, hogy tegyen megfelelő és arányos korrekciós intézkedéseket a meg nem felelés megszüntetése érdekében.
- (2) Az (1) bekezdés alkalmazásában a piaci szereplő vagy a kereskedő részéről szükséges korrekciós intézkedés adott esetben a következőket foglalja magában:
 - a) bármilyen formai meg nem felelés orvoslása, különös tekintettel az e rendelet 2. fejezetében foglalt követelményekre;
 - b) az érintett termék uniós piacon történő forgalomba hozatalának, forgalmazásának vagy onnan történő kivitelének megakadályozása;
 - c) az érintett termék azonnali visszahívása vagy forgalomból történő kivonása;

- d) az érintett termék jótékonyági vagy közérdekű célokra történő adományozása, vagy ha ez nem lehetséges, ártalmatlanítása.
- (3) Ha a piaci szereplő vagy a kereskedő nem teszi meg a (2) bekezdésben említett korrekciós intézkedéseket, vagy ha az (1) bekezdésben említett meg nem felelés továbbra is fennáll, az illetékes hatóságoknak az érintett tagállam joga szerint rendelkezésükre álló valamennyi eszköz felhasználásával gondoskodniuk kell a (2) bekezdésben említett, előírt korrekciós intézkedés alkalmazásáról.

23. cikk

Szankciók

- (1) A tagállamok megállapítják az e rendelet rendelkezéseinek megsértése esetén a piaci szereplők és a kereskedők által alkalmazandó szankciókra vonatkozó szabályokat, és megteszik az azok végrehajtásához szükséges intézkedéseket. A tagállamok értesítik a Bizottságot ezekről a rendelkezésekről, valamint – késedelem nélkül – az ezeket érintő minden későbbi módosításról.
- (2) Az (1) bekezdésben előírt szankcióknak hatékonyaknak, arányosaknak és visszatartó erejűeknek kell lenniük, és a következőket kell magukban foglalniuk:
- a) a környezeti kárral és az adott érintett áruk és termékek értékével arányos bírság, amelynek mértékét úgy kell kiszámítani, hogy biztosítva legyen, hogy az ténylegesen megfossza a felelősöket az általuk elkövetett jogsértésekből származó gazdasági haszontól, és az ismétlődő jogsértésekért járó bírság mértékét fokozatosan növelni kell; az ilyen bírságok lehetséges legnagyobb összegét a piaci szereplő vagy a kereskedő által az érintett tagállamban vagy tagállamokban elért éves árbevétel legalább 4 %-ában kell megállapítani, amennyiben a piaci szereplő vagy a kereskedő jogi személy;
 - b) adott esetben az adott érintett termékek elkobzása a piaci szereplőtől és/vagy a kereskedőtől;
 - c) a piaci szereplőnek és/vagy a kereskedőnek az adott érintett árukkal és termékekkel folytatott ügyleteiből származó bevételei elkobzása;

- d) a közbeszerzési eljárásokból való ideiglenes kizárás legfeljebb 12 hónapra.

4. fejezet

Az uniós piacra belépő vagy azt elhagyó érintett termékekre vonatkozó eljárások

24. cikk

Ellenőrzések

- (1) A „szabad forgalomba bocsátás” vagy „kivitel” vámeljárás alá vont érintett termékek az e fejezetben megállapított ellenőrzések és intézkedések hatálya alá tartoznak. E fejezet alkalmazása nem érinti e rendelet egyéb rendelkezéseit, sem pedig az áruk szabad forgalomba bocsátására vagy kivitelére irányadó egyéb uniós jogszabályokat, különös tekintettel az Uniós Vámkódexre és annak 46., 47., 134. és 267. cikkére. Az (EU) 2019/1020 európai parlamenti és tanácsi rendelet³⁶ VII. fejezete azonban nem vonatkozik az uniós piacra belépő érintett termékek ellenőrzésére, amennyiben az érinti e rendelet alkalmazását és végrehajtását.
- (2) Az illetékes hatóságok felelnek e rendelet általános végrehajtásáért az uniós piacra belépő vagy azt elhagyó érintett termékek tekintetében. Az illetékes hatóságok feladata különösen az, hogy a 14. cikknek megfelelően kockázatalapú megközelítés alapján azonosítsák az elvégzendő ellenőrzéseket és a 14. cikkben említett ellenőrzések elvégzésével megállapítsák, hogy az adott érintett termék megfelel-e ezen rendelet követelményeinek. Az illetékes hatóságok ezeket a feladatokat e rendelet 3. fejezetének vonatkozó rendelkezéseivel összhangban látják el.

³⁶ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2019/1020 rendelete (2019. június 20.) a piacfelügyeletről és a termékek megfelelőségéről, valamint a 2004/42/EK irányelv, továbbá a 765/2008/EK és a 305/2011/EU rendelet módosításáról.

- (3) A (2) bekezdés sérelme nélkül a vámhatóságoknak a 952/2013/EU rendelet 46. és 48. cikkének megfelelően ellenőrizniük kell az uniós piacra belépő vagy azt elhagyó érintett termékekkel kapcsolatban benyújtott vám-árnyilatkozatokat. Ezeknek az ellenőrzéseknek elsősorban a 952/2013/EU rendelet 46. cikkének (2) bekezdésében meghatározott kockázatelemzésen kell alapulniuk.
- (4) A kellő gondosságra vonatkozó nyilatkozathoz rendelt hivatkozási számot az uniós piacra belépő vagy azt elhagyó érintett termékek szabad forgalomba bocsátását vagy kivitelét megelőzően a vámhatóságok rendelkezésére kell bocsátani. E célból az adott érintett termék szabad forgalomba bocsátására vagy kivitelére vonatkozó vám-árnyilatkozatot benyújtó személynek a vámhatóságok rendelkezésére kell bocsátania a 31. cikkben említett információs rendszer által az adott érintett termékre vonatkozóan a kellő gondosságra vonatkozó nyilatkozathoz rendelt hivatkozási számot oly módon, hogy a vám-árnyilatkozat benyújtásakor feltünteti a vám-árnyilatkozaton a kellő gondosságra vonatkozó nyilatkozathoz rendelt hivatkozási számot, kivéve abban az esetben, ha a kellő gondosságra vonatkozó nyilatkozatot a 26. cikk (2) bekezdésében említett elektronikus interfészen keresztül bocsátják rendelkezésre.
- (4a) Valamely érintett termék szabad forgalomba bocsátásának vagy kivitelének engedélyezése során az e rendeletben foglalt rendelkezéseknek való megfelelés figyelembevétele céljából:
- a) a 26. cikk (1) bekezdésében említett elektronikus interfész létrehozásáig az (5) és a (8) bekezdés nem alkalmazandó, és a vámhatóságoknak a 25. cikknek megfelelően információcserét és együttműködést kell folytatniuk az illetékes hatóságokkal, és szükség esetén figyelembe kell venniük ezt az információcserét és együttműködést az érintett termékek szabad forgalomba bocsátásának vagy kivitelének engedélyezése során;
 - b) a 26. cikk (1) bekezdésében említett elektronikus interfész létrehozását követően az (5)–(8) bekezdést kell alkalmazni, és az (5)–(8) bekezdés szerinti értesítéseket és kérelmeket ezen az elektronikus interfészen keresztül kell benyújtani.

- (5) Az uniós piacra belépő vagy azt elhagyó érintett termékek szabad forgalomba bocsátására vagy kivételére vonatkozó vám-árnyilatkozat ellenőrzése során a vámhatóságoknak a 26. cikk (1) bekezdésében említett elektronikus interfész használatával meg kell vizsgálniuk az illetékes hatóságok által a 31. cikkben említett nyilvántartásban a kellő gondosságra vonatkozó, megfelelő nyilatkozathoz rendelt státuszt.
- (6) Amennyiben az (5) bekezdésben említett státusz azt jelzi, hogy az uniós piacra belépő vagy azt elhagyó érintett termékekről a 14a. cikk (2) bekezdése értelmében megállapítást nyert, hogy azokat az uniós piacon történő forgalomba hozataluk vagy forgalmazásuk, illetve kivételük előtt ellenőrizni kell, a vámhatóságoknak fel kell függeszteniük az érintett termékek szabad forgalomba bocsátását vagy kivételét.
- (7) Amennyiben a szabad forgalomba bocsátással vagy a kivittel kapcsolatban az uniós vagy a nemzeti jog szerinti minden egyéb előírás és alaki követelmény teljesült, a vámhatóságoknak az alábbi körülmények bármelyikének fennállása esetén engedélyezniük kell az uniós piacra belépő vagy azt elhagyó érintett termékek szabad forgalomba bocsátását vagy kivételét:
- a) ha az (5) bekezdésben említett státusz nem azt jelzi, hogy ezekről az érintett termékekről a 14a. cikk (2) bekezdése értelmében megállapítást nyert, hogy azokat az uniós piacon történő forgalomba hozataluk vagy forgalmazásuk, illetve kivételük előtt ellenőrizni kell;
 - b) ha a szabad forgalomba bocsátás vagy a kivitel a (6) bekezdésnek megfelelően felfüggesztésre került, és az illetékes hatóságok a 14a. cikk (3) bekezdése alapján meghatározott és adott esetben meghosszabbított felfüggesztési időszak vége előtt nem kérték a felfüggesztés fenntartását;
 - c) ha a szabad forgalomba bocsátás vagy a kivitel a (6) bekezdésnek megfelelően felfüggesztésre került, és az illetékes hatóságok arról értesítették a vámhatóságokat, hogy meg lehet szüntetni az érintett termékek szabad forgalomba bocsátásának vagy kivételének felfüggesztését.

- (8) Amennyiben az illetékes hatóságok megállapítják, hogy az uniós piacra belépő vagy azt elhagyó érintett termék nem felel meg e rendeletnek, erről értesíteniük kell a vámhatóságokat, a vámhatóságok pedig nem engedélyezhetik ezeknek az érintett termékeknek a szabad forgalomba bocsátását vagy kivitelét.
- (9) (törölve)
- (9a) A szabad forgalomba bocsátás vagy a kivitel nem tekinthető az uniós jognak és különösen e rendeletnek való megfelelés bizonyítékának.

25. cikk

A hatóságok közötti információcsere és együttműködés

- (1) A Bizottság, az illetékes hatóságok és a vámhatóságok szorosan együttműködnek és információt cserélnek egymással annak érdekében, hogy lehetővé tegyék a 14. cikk (3) bekezdésében említett kockázatalapú megközelítést az uniós piacra belépő vagy azt elhagyó érintett termékek tekintetében, valamint hogy biztosítsák az ellenőrzések hatékonyságát és az e rendelet követelményeivel összhangban történő elvégzését.
- (2) A vámhatóságok és az illetékes hatóságok a 952/2013/EU rendelet 47. cikkének (2) bekezdésével összhangban együttműködnek egymással, és többek között elektronikus úton kicserélik egymás között az e rendelet szerinti feladataik ellátásához szükséges információkat.
- (2a) A 952/2013/EU rendelet 12. cikkének (1) bekezdésével összhangban a vámhatóságok a feladataik teljesítése során szerzett – vagy a vámhatóságoknak bizalmas alapon nyújtott – bizalmas információkat közölhetik a piaci szereplő vagy a kereskedő letelepedésének helye szerinti tagállam illetékes hatóságával.
- (2b) Amennyiben az előző bekezdésekkel összhangban az illetékes hatóságok tudomására jutottak információk, ezek az említett illetékes hatóságok a 18. cikk (3) bekezdésének értelmében közölhetik ezeket az információkat más tagállamok illetékes hatóságaival.

- (3) A kockázattal kapcsolatos információcserét kell folytatni:
- a) a vámhatóságok között a 952/2013/EU rendelet 46. cikkének (5) bekezdésével összhangban; és
 - b) a vámhatóságok és a Bizottság között a 952/2013/EU rendelet 47. cikkének (2) bekezdésével összhangban;
 - c) a vámhatóságok és az illetékes hatóságok – más tagállamok illetékes hatóságait is beleértve – között a 952/2013/EU rendelet 47. cikkének (2) bekezdésével összhangban.

26. cikk

Elektronikus interfészek

- (1) A Bizottság az uniós egyablakos vámügyintézési környezeten* *[a rendelet elfogadása esetén erre közvetlenül lehet hivatkozni]* alapuló elektronikus interfészt hoz létre, amely lehetővé teszi az adatok – különösen a 24. cikk (5)–(9) bekezdésében említett értesítések és kérelmek – nemzeti vámrendszerek és a 31. cikkben ismertetett információs rendszer közötti továbbítását. Ennek az elektronikus interfésznek a (3) bekezdésben említett vonatkozó végrehajtási jogi aktus elfogadásától számított négy éven belül rendelkezésre kell állnia.
- (2) A Bizottság az uniós egyablakos vámügyintézési környezeten* *[a rendelet elfogadása esetén erre közvetlenül lehet hivatkozni]* alapuló elektronikus interfészt fejleszthet ki, hogy lehetővé tegye:
- a) a kereskedők és a piaci szereplők számára, hogy a rendelet 8. cikke *[a javaslat elfogadása után a Kiadóhivatalnak ellenőriznie kell a hivatkozási számot és a cikk számát]* szerinti nemzeti egyablakos vámügyintézési környezeten keresztül elérhetővé tegyék az érintett áruhoz vagy termékhez tartozó, kellő gondosságra vonatkozó nyilatkozatot, és visszajelzést kapjanak arról az illetékes hatóságoktól; és

- b) a kellő gondosságra vonatkozó nyilatkozat továbbítását az e rendelet 31. cikkében ismertetett információs rendszerbe.
- (3) A Bizottság végrehajtási jogi aktusokat fogad el, amelyekben meghatározza az (1) és (2) bekezdés végrehajtására vonatkozó rendelkezések részleteit, valamint meghatározza az (1) és (2) bekezdéssel összhangban továbbítandó adatokat, beleértve azok formátumát is. A végrehajtási jogi aktusban azt is tisztázni kell, hogy az illetékes hatóságok által a 31. cikkben említett nyilvántartásban a kellő gondosságra vonatkozó nyilatkozatokhoz rendelt státuszt érintő bármely változásról az (1) bekezdésben említett elektronikus interfészen keresztül hogyan kell haladéktalanul és automatikusan értesíteni az érintett vámhatóságokat. A végrehajtási jogi aktusok meghatározhatják azt is, hogy a kellő gondosságra vonatkozó nyilatkozatban rendelkezésre álló és a vámhatóságok tevékenységeihez – többek között a felügyelethez és a csalás elleni küzdelemhez – szükséges bizonyos konkrét adatokat továbbítsák és rögzítsék az uniós és a nemzeti vámrendszerekben. Ezeket a végrehajtási jogi aktusokat a 34. cikk (2) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárás keretében kell elfogadni.

5. fejezet

Országokat összehasonlító teljesítményértékelési rendszer és a harmadik országokkal való együttműködés

27. cikk

Az országok értékelése

- (1) Ez a rendelet háromszintű rendszert hoz létre az országok, illetve nemzeti szint alatti joghatósági területek értékelésére. E rendszer az uniós tagállamokra és harmadik országokra egyaránt alkalmazandó. E rendszer keretében az országokat, illetve nemzeti szint alatti joghatósági területeket az alábbi kockázati kategóriák egyikébe kell besorolni:
- a) „magas kockázatú” kategória: olyan országokat, illetve nemzeti szint alatti joghatósági területeket magában foglaló kategória, amelyek esetében a (2) bekezdésben említett értékelés során arra derül fény, hogy rendkívül magas az olyan áruk ezen országokban, illetve nemzeti szint alatti joghatósági területeken történő előállításának a kockázata, amelyek esetében az érintett termékek nem felelnek meg a 3. cikk a) pontjának;

- b) „alacsony kockázatú” kategória: olyan országokat, illetve nemzeti szint alatti joghatósági területeket magában foglaló kategória, amelyek esetében a (2) bekezdésben említett értékelés során megállapítást nyer, hogy megfelelő biztosítékok garantálják, hogy ezen országokban, illetve nemzeti szint alatti joghatósági területeken csak kivételesen fordul elő olyan érintett áruk előállítása, amelyek esetében az érintett termékek nem felelnek meg a 3. cikk a) pontjának;
- c) „átlagos kockázatú” kategória: olyan országokat, illetve nemzeti szint alatti joghatósági területeket magában foglaló kategória, amelyek nem tartoznak sem a „magas kockázatú”, sem az „alacsony kockázatú” kategóriába.

(1a) E rendelet hatálybalépésekor minden országot az átlagos kockázati kategóriába kell besorolni. Az országokat az átlagos kockázatot jelentő országok kategóriájában kell tartani, kivéve, amelyeket e cikkel összhangban alacsony vagy magas kockázatúnak minősítenek. A Bizottság meghatározza azokat az országokat, illetve nemzeti szint alatti joghatósági területeket, amelyek az (1) bekezdéssel összhangban alacsony vagy magas kockázatot jelentenek. Az alacsony vagy magas kockázatot jelentő országok, illetve nemzeti szint alatti joghatósági területek listáját a 34. cikk (2) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárás keretében elfogadandó végrehajtási jogi aktusok útján kell közzétenni legkésőbb 18 hónappal e rendelet hatálybalépését követően. E listát szükség esetén, de legalább két évente felül kell vizsgálni és megfelelően frissíteni kell a tagállamok vagy harmadik országok, nemzetközi szervezetek és szervek, kutatóintézetek vagy egyéb érdekelt felek által nyújtott új, tényeken alapuló információk fényében.

(2) Az alacsony vagy magas kockázatot jelentő országoknak, illetve nemzeti szint alatti joghatósági területeknek az (1) bekezdés alapján történő azonosítását a Bizottság értékelésére kell alapozni, minden releváns információforrást, többek között az érintett ország által nyújtott információkat figyelembe véve, és a nemzetközileg elismert forrásokra és a legfrissebb tudományos eredményeket alapul véve. Az azonosítást objektív és átlátható módon kell végezni az alábbi értékelési kritériumok alapján:

- a) az erdőirtás és erdőpusztulás üteme;
- b) az erdők mezőgazdasági célú, az érintett áruk gyártását szolgáló használatra történő átalakításának üteme;
- c) az érintett áruk és érintett termékek előállításának tendenciái;

- (2a) A (2) bekezdésben említett értékelés során a következő elemeket is figyelembe kell venni:
- a) az ENSZ Éghajlatváltozási Keretegyezményéhez benyújtott, nemzetileg meghatározott hozzájárulás (NDC) kiterjed-e a mezőgazdaságból, erdőgazdálkodásból és földhasználatból eredő kibocsátásokra és elnyelésekre, ami biztosítja, hogy az erdőirtásból és erdőpusztulásból eredő kibocsátásokat beszámítsák az ország üvegházhatásúgáz-kibocsátás csökkentésére vagy korlátozására vonatkozó, az NDC-ben meghatározott kötelezettségvállalásába; vagy
 - b) az adott ország és az Unió és/vagy annak tagállamai között létrejött megállapodások és egyéb eszközök, amelyek kezelik az erdőirtást vagy az erdőpusztulást, és elősegítik, hogy az érintett termékek megfeleljenek e rendelet követelményeinek, és hozzájárulnak azok hatékony végrehajtásához;
 - c) az adott ország rendelkezik-e nemzeti vagy annál alacsonyabb szintű jogszabályokkal, többek között a Párizsi Megállapodás 5. cikkével összhangban, és hatékony végrehajtási intézkedéseket hoz-e az erdőirtás és erdőpusztulás okainak kezelése, valamint az erdőirtáshoz és erdőpusztuláshoz vezető tevékenységek elkerülése és szankcionálása érdekében, és alkalmaz-e olyan szankciókat, amelyek kellően szigorúak ahhoz, hogy ellensúlyozzák az erdőirtásból vagy erdőpusztulásból származó előnyöket.
- (2b) A Bizottság egyedi párbeszédet kezd minden magas kockázatú kategóriába sorolt országgal, hogy segítsen nekik csökkenteni a kockázat szintjét. Amennyiben a (2) bekezdésben említett értékelés alapján a Bizottság mérlegeli egy ország magas kockázati kategóriába történő átsorolását, ezzel az országgal is egyedi párbeszédet kezd annak érdekében, hogy ha lehet, elkerülhető legyen az ilyen jellegű átsorolás.

- (3) Az előző bekezdés sérelme nélkül a Bizottság hivatalosan értesíti az érintett országokat arról a szándékról, hogy módosítani kívánja a meglévő kockázati kategóriát, és felkéri őket, hogy adjanak meg minden, e tekintetben hasznosnak ítélt információt. A Bizottság e szándékról az illetékes hatóságokat is tájékoztatja. A Bizottság elegendő időt biztosít az országok számára a válaszadásra, amely magában foglalhatja az ország által a helyzet orvoslása érdekében hozott intézkedésekkel kapcsolatos információkat, amennyiben az ország, illetve nemzeti szint alatti joghatósági terület státusza esetleg magasabb kockázati kategóriára módosul. Az értesítésbe bele kell foglalni a következő információkat:
- a) az ország, illetve nemzeti szint alatti joghatósági terület kockázat szerinti minősítésének megváltoztatására irányuló szándékot megalapozó okok;
 - b) felkérés arra, hogy írásban válaszoljanak a Bizottságnak az ország, illetve nemzeti szint alatti joghatósági terület kockázati státuszának megváltoztatására irányuló szándékkal kapcsolatban;
 - c) a magas vagy alacsony kockázatú országgént történő minősítés következményei.
- (4) A Bizottság haladéktalanul értesíti az érintett harmadik országot és az illetékes hatóságokat valamely országnak, illetve nemzeti szint alatti joghatósági területnek az (1) bekezdésben említett listára való felvételéről vagy a listáról való törléséről.

Együtműködés harmadik országokkal

- (1) A Bizottság és az érdeklődő tagállamok együttműködnek az e rendelet által érintett előállító országokkal az erdőirtás és az erdőpusztulás, valamint az ezekhez vezető okok közös kezelését célzó partnerségek és együttműködés kialakítása érdekében. A Bizottság átfogó uniós stratégiai keretet dolgoz ki ezen együttműködés számára, beleértve a releváns uniós eszközök igénybevételét is. Ezek a partnerségek és együttműködési mechanizmusok az erdők megőrzésére, helyreállítására és fenntartható használatára, az erdőirtás és az erdőpusztulás elleni küzdelemre, valamint a fenntartható áruterelésre, -fogyasztásra és -feldolgozásra, valamint a tanúsítás lehetőségére és a kereskedelmi módszerekre fognak összpontosítani. A partnerségek és együttműködési mechanizmusok magukban foglalhatnak strukturált párbeszédet, támogatási programokat és fellépéseket, igazgatási megállapodásokat és már meglévő megállapodásokban szereplő rendelkezéseket, vagy olyan megállapodásokat, amelyek lehetővé teszik az előállító országok számára az áttérést olyan mezőgazdasági termelésre, amely megkönnyíti az érintett termékek e rendelet követelményeinek való megfelelését. Az ilyen megállapodásokat és azok hatékony végrehajtását figyelembe kell venni az e rendelet 27. cikke szerinti összehasonlító teljesítményértékelés keretében.
- (2) A partnerségnek és az együttműködésnek lehetővé kell tennie valamennyi érdekelt fél, köztük a civil társadalom, az őslakos népek, a helyi közösségek és a magánszektor, így a kkv-k és a mezőgazdasági kistermelők teljes körű részvételét.
- (3) A partnerségek és az együttműködés keretében elő kell mozdítani az integrált földhasználat-tervezési folyamatok, a vonatkozó jogszabályok, a pénzügyi ösztönzők és más releváns eszközök kidolgozását az erdők és a biológiai sokféleség megőrzésének, az erdők fenntartható kezelésének és helyreállításának javítása, az erdők és a veszélyeztetett ökoszisztémák más földhasználati célra történő átalakítása elleni küzdelem, a tájképi előnyök optimalizálása, a földtulajdoni és -használati viszonyok biztonsága, a mezőgazdaság termelékenységése és versenyképessége, az átlátható ellátási láncok, az erdőtől függő közösségek, köztük a mezőgazdasági kistermelők, a helyi közösségek és az őslakos népek – amelyek jogait az őslakos népek jogairól szóló ENSZ-nyilatkozat határozza meg – jogainak megerősítése, valamint az erdőgazdálkodási dokumentumokhoz és egyéb releváns információkhoz való nyilvános hozzáférés biztosítása érdekében.

- (4) A Bizottság részt vesz az erdőirtás és az erdőpusztulás megállítását célzó szakpolitikákról és fellépésekről folytatott nemzetközi két- és többoldalú megbeszéléseken, többek között olyan többoldalú fórumokon, mint a Biológiai Sokféleség Egyezmény, az ENSZ Élelmezési és Mezőgazdasági Szervezete, az elsivatagosodás elleni küzdelemről szóló ENSZ-egyezmény, az ENSZ Környezetvédelmi Közgyűlése, az Egyesült Nemzetek Erdészeti Fóruma, az ENSZ Éghajlatváltozási Keretegyezménye, a Kereskedelmi Világszervezet, a G7-ek és a G20-ak. Ez a szerepvállalás magában foglalja a fenntartható mezőgazdasági termelésre és a fenntartható erdőgazdálkodásra való átállás előmozdítását, valamint átlátható és fenntartható ellátási láncok kialakítását, továbbá az erdei ökoszisztémák magas szintű védelmét biztosító megbízható normák és fogalom meghatározások megállapítására és elfogadására irányuló erőfeszítések folytatását.
- (5) A Bizottság és az érdeklődő tagállamok – az (1) bekezdésben említett stratégiai kerettel koherens módon – párbeszédet és együttműködést kezdenek egyéb fő fogyasztó országokkal olyan ambiciózus követelmények elfogadásának előmozdítása érdekében, amelyek célja minimalizálni az ilyen országok hozzájárulását az erdőirtáshoz és az erdőpusztuláshoz, valamint globális szinten egyenlő versenyfeltételeket létrehozni.

6. fejezet

Indokolással alátámasztott aggályok

29. cikk

Természetes vagy jogi személyek indokolással alátámasztott aggályai

- (1) Természetes vagy jogi személyek indokolással alátámasztott aggályokat nyújthatnak be az illetékes hatóságoknak, ha úgy ítélik meg, hogy egy vagy több piaci szereplő vagy kereskedő nem felel meg e rendelet rendelkezéseinek.

- (2) Az illetékes hatóságoknak gondosan és pártatlanul értékelniük kell az indokolással alátámasztott aggályokat, többek között meg kell vizsgálniuk az állítások megalapozottságát, és meg kell tenniük a szükséges lépéseket – beleértve a piaci szereplők és kereskedők ellenőrzését és meghallgatását – annak érdekében, hogy feltárják az e rendelet rendelkezéseinek esetleges megsértését, valamint adott esetben meg kell tenniük a 21. cikk szerinti ideiglenes intézkedéseket a vizsgálat tárgyát képező érintett termékek uniós piacon való forgalomba hozatalának, forgalmazásának és onnan történő kivitelének megakadályozása érdekében.
- (3) Az illetékes hatóságnak a lehető leghamarabb és a nemzeti jog megfelelő rendelkezéseivel összhangban tájékoztatnia kell azt az (1) bekezdés szerinti személyt, aki vagy amely benyújtotta az indokolással alátámasztott aggályt a kérelme nyomán hozott intézkedésekről és azok indokairól.

30. cikk

Az igazságszolgáltatáshoz való jog

(törölve)

7. fejezet

Információs rendszer

31. cikk

„Nyilvántartási” információs rendszer

- (1) A Bizottság a 36. cikk (2) bekezdésében meghatározott időpontig információs rendszert (a továbbiakban: nyilvántartás) hoz létre és tart fenn, amely tartalmazza a 4. cikk (2) bekezdése értelmében rendelkezésre bocsátott, kellő gondosságra vonatkozó nyilatkozatokat.

- (2) Az információs rendszer legalább az alábbi funkciókat biztosítja:
- a) a piaci szereplők és a kereskedők, valamint meghatalmazott képviselőik nyilvántartásba vétele az EU-ban; az érintett termékeket „szabad forgalomba bocsátás” vagy „kivitel” vámeljárás alá helyező piaci szereplők esetében a 952/2013/EU rendelet 9. cikke értelmében létrehozott, gazdálkodók nyilvántartási és azonosító számát (EORI-szám) fel kell tüntetni a nyilvántartási profiljukban;
 - b) a kellő gondosságra vonatkozó nyilatkozatok nyilvántartásba vétele, beleértve az egyes kellő gondosságra vonatkozó nyilatkozatok hivatkozási számának az adott piaci szereplő vagy kereskedő részére történő átadását;
 - ba) a már meglévő, kellő gondosságra vonatkozó nyilatkozatok hivatkozási számának a 4. cikk (9) bekezdésével, illetve a 6. cikk (5) bekezdésével összhangban történő rendelkezésre bocsátása;
 - bb) a releváns földrajzi helymeghatározási rendszerek adatai átvételének lehetővé tétele annak biztosítása érdekében, hogy az illetékes hatóságok a szükséges pontossággal azonosítani tudják az érintett földterületek földrajzi helyét;
 - c) a kellő gondosságra vonatkozó nyilatkozatokkal kapcsolatban a 3. fejezettel összhangban elvégzett ellenőrzések eredményeinek nyilvántartása;
 - d) a vámhatóságokkal való összekapcsolódás az uniós egyablakos vámügyintézési környezetben keresztül* [*a rendelet elfogadása esetén erre közvetlenül lehet hivatkozni*], a 26. cikkel összhangban, ideértve a 24. cikk (5)–(9) bekezdésében említett értesítések és kérelmek engedélyezését is;
 - e) az ellenőrzések elvégzésére irányuló, a 14. cikk (3) bekezdésében említett terv elkészítéséhez szükséges kockázati profilalkotás lehetővé tétele, beleértve a piaci szereplők, valamint a kereskedők, az érintett áruk és termékek kockázati profiljának megalkotását a 14. cikk (3) bekezdésében említett ellenőrizendő piaci szereplők és kereskedők, valamint azon érintett termékek elektronikus adatkezelési technikák alapján történő azonosítása céljából, amelyeket az illetékes hatóságoknak a 14a. cikk (1) bekezdésében említetteknek megfelelően az uniós piacon történő forgalomba hozatalukat vagy forgalmazásukat, valamint az onnan történő kivitelüket megelőzően ellenőrizniük kell;

- f) az illetékes hatóságok, valamint az illetékes hatóságok és a Bizottság közötti igazgatási segítségnyújtás és együttműködés lehetővé tétele az információk és adatok megosztása érdekében;
- g) az illetékes hatóságok, valamint a piaci szereplők és a kereskedők közötti kommunikáció lehetővé tétele e rendelet végrehajtásának céljából, többek között adott esetben digitális kínálatgazdálkodási eszközök, például blokklánc-technológia használata révén, mindenekelőtt a piaci szereplők és a kereskedők közötti, a 4. cikk (8) bekezdésének megfelelő kommunikáció összefüggésében.
- (3) A Bizottság végrehajtási jogi aktusok útján megállapítja az információs rendszer működésére vonatkozó szabályokat, beleértve a személyes adatok védelmére és a más IT-rendszerekkel való adatcserére vonatkozó szabályokat. A végrehajtási jogi aktusokban azt is tisztázni kell, hogy az illetékes hatóságok miként tudnak státuszt rendelni a kellő gondosságra vonatkozó nyilatkozatokhoz a nyilvántartásban, kiváltképp azt megjelölni, hogy a kapcsolódó érintett termékeket olyan termékeként azonosították, amelyeket a 14a. cikk (1) bekezdésében említetteknek megfelelően az uniós piacon történő forgalomba hozatalukat vagy forgalmazásukat, valamint az onnan történő kivitelüket megelőzően ellenőrizni kell. Ezeket a végrehajtási jogi aktusokat az e rendelet 34. cikkének (2) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárás keretében kell elfogadni.
- (4) A Bizottság hozzáférést biztosít ehhez az információs rendszerhez a vámhatóságok, az illetékes hatóságok, a piaci szereplők és a kereskedők, valamint adott esetben a meghatalmazott képviselőik számára az e rendelet szerinti kötelezettségeikkel összhangban.
- (5) Az EU nyíltadat-politikájával összhangban a Bizottság hozzáférést biztosít a szélesebb nyilvánosság számára az információs rendszer teljes anonimizált adatkészleteihez olyan géppel olvasható, nyílt formátumban, amely garantálja az interoperabilitást, a további felhasználhatóságot és a hozzáférhetőséget.

8. fejezet

Felülvizsgálat

32. cikk

Felülvizsgálat

- (1) A Bizottság legkésőbb két évvel a hatálybalépést követően elvégzi e rendelet első felülvizsgálatát (amellyel kapcsolatban az előkészítő és a lehetséges elemzőmunkának e rendelet hatálybalépésével meg kell kezdődnie), és erről jelentést terjeszt az Európai Parlament és a Tanács elé, amelyet adott esetben jogalkotási javaslat kísér. A jelentés különösen annak értékelésére összpontosít, hogy szükséges-e és megvalósítható-e e rendelet hatályának más ökoszisztémákra – többek között a nagy szénkészletekkel rendelkező földterületekre és a biológiai sokféleség szempontjából nagy értéket képviselő földterületekre, például gyepterületekre, tőzeglápokra, vizes élőhelyekre és egyéb árukra (többek között a gumira) – történő kiterjesztése. A jelentésben emellett értékelni kell a kereskedelem megkönnyítését szolgáló további eszközök szükségességét és megvalósíthatóságát a rendelet célkitűzései elérésének a többek között tanúsítási rendszerek elismerése révén történő támogatása érdekében. A jelentésben figyelembe kell venni a rendelet által a mezőgazdasági termelőkre – különösen a mezőgazdasági kistermelőkre, az őslakos népekre és a helyi közösségekre – gyakorolt hatást. A jelentésben ezenkívül olyan számszerűsített célokat kell értékelni és meghatározni az illetékes hatóságok által elvégzendő éves ellenőrzések tekintetében, amelyek megfelelően biztosítják a rendelet végrehajtását és az Unión belüli harmonizált megközelítést. A jelentésnek foglalkoznia kell az „erdőpusztulás” fogalom meghatározásának további kiterjesztésével is, mélyreható elemzés alapján és figyelembe véve a témáról folytatott nemzetközi megbeszélések során elért előrehaladást.

- (2) A Bizottság legkésőbb öt évvel a hatálybalépést követően, majd azt követően legalább ötévente elvégzi e rendelet általános felülvizsgálatát, és erről jelentést terjeszt az Európai Parlament és a Tanács elé, amelyet adott esetben jogalkotási javaslat kísér. A jelentésekben értékelni kell a rendeletnek az erdőirtás és erdőpusztulás elkerülésére vonatkozó célkitűzés tekintetében gyakorolt hatását. Az első jelentésnek – specifikus tanulmányok alapján – tartalmaznia kell különösen annak értékelését, hogy milyen hatást gyakorol a rendelet a mezőgazdasági termelőkre, különösen a mezőgazdasági kistermelőkre, az őslakos népekre és a helyi közösségekre, valamint hogy szükség van-e további támogatásra a fenntartható ellátási láncokra való átálláshoz.
- (3) A (2) bekezdés szerinti felülvizsgálat sérelme nélkül, a Bizottság legkésőbb e rendelet hatálybalépése után két évvel elvégzi az érintett termékek I. mellékletben lévő jegyzékének első felülvizsgálatát, majd azt követően rendszeres időközönként, de legalább ötévente újabb felülvizsgálatot végez, amelynek során megvizsgálja, hogy helyénvaló-e módosítani az említett jegyzéket. A felülvizsgálatoknak az érintett termékek erdőirtásra és erdőpusztulásra gyakorolt hatásának értékelésén kell alapulniuk, és azok során figyelembe kell venni a fogyasztásban bekövetkező, tudományos bizonyítékokkal alátámasztott változásokat.
- (4) A (3) bekezdés szerinti felülvizsgálatot követően a Bizottság adott esetben jogalkotási javaslatokat tesz az érintett termékek I. mellékletben szereplő jegyzékének módosítására.

9. fejezet

Záró rendelkezések

33. cikk

A felhatalmazás gyakorlása

(törölve)

34. cikk

A bizottsági eljárás

- (1) A Bizottságot egy bizottság segíti. Ez a bizottság a 182/2011/EU rendelet értelmében vett bizottságnak minősül³⁷.
- (2) Az e bekezdésre történő hivatkozáskor a 182/2011/EU rendelet 5. cikkét kell alkalmazni, figyelemmel annak 11. cikke rendelkezéseire.

35. cikk

Hatályon kívül helyezések

- (1) A 995/2010/EU rendelet e rendelet alkalmazásának a 36. cikk (2) bekezdésében meghatározott kezdőnapjától hatályát veszti.
- (2) Ennek ellenére a 995/2010/EU rendelet a 36. cikk (2) bekezdésében meghatározott dátumtól számított 3 évig továbbra is alkalmazandó a 995/2010/EU rendelet 2. cikkének a) pontjában meghatározott olyan fára és fatermékekre, amelyek előállítása megelőzte a 36. cikk (1) bekezdésében meghatározott dátumot, és amelyeket a 36. cikk (2) bekezdésében meghatározott dátumon vagy azt követően hoztak forgalomba az uniós piacon.

³⁷ Az Európai Parlament és a Tanács 182/2011/EU rendelete (2011. február 16.) a Bizottság végrehajtási hatásköreinek gyakorlására vonatkozó tagállami ellenőrzési mechanizmusok szabályainak és általános elveinek megállapításáról.

- (3) Az 1. cikk második bekezdésétől eltérve a 995/2010/EU rendelet 2. cikkének a) pontjában meghatározott olyan fának és fatermékeknek, amelyek előállítása megelőzte a 36. cikk (1) bekezdésében meghatározott dátumot, és amelyeket több mint három évvel a 36. cikk (2) bekezdésében meghatározott dátumot követően hoztak forgalomba az uniós piacon, eleget kell tenniük e rendelet követelményeinek.

36. cikk

Hatálybalépés és az alkalmazás kezdőnapja

- (1) Ez a rendelet az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő huszadik napon lép hatályba.
- (2) A 3–12., 14–22., 24., 29. és 30. cikket e rendelet hatálybalépésétől számított 18 hónap elteltével kell alkalmazni.
- (3) A (2) bekezdésben említett cikkeket e rendelet hatálybalépésétől számított 24 hónap elteltével kell alkalmazni azon piaci szereplők esetében, amelyek 2020. december 31-ig létrehozott mikrovállalkozások³⁸, kivéve a 995/2010/EU rendelet mellékletében szereplő termékek esetén.

³⁸ A meghatározott típusú vállalkozások éves pénzügyi kimutatásairól, összevont (konszolidált) éves pénzügyi kimutatásairól és a kapcsolódó beszámolókról, a 2006/43/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv módosításáról, valamint a 78/660/EGK és a 83/349/EGK tanácsi irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló 2013. június 26-i 2013/34/EU európai parlamenti és tanács irányelv 3. cikkének (1) bekezdésében meghatározottak szerint.

Az alábbi táblázat az e rendelet 1. cikkében említett, a 2658/87/EGK tanácsi rendelet I. melléklete szerinti Kombinált Nomenklatúrában besorolt áruk³⁷ jegyzékét tartalmazza.

E rendelet nem alkalmazandó azokra az árukra, amelyek előállítása kizárólag olyan anyag felhasználásával történt, amely életciklusa végéhez ért, és amelyet egyébként a 2008/98/EK irányelv³⁸ 3. cikkének 1. pontjában meghatározottak szerinti hulladékként kezeltek volna. Ez a mentesség nem vonatkozik az említett irányelv 3. cikkének 1. pontjában meghatározottak szerinti hulladéknak nem minősülő anyag felhasználásával megvalósult gyártási folyamat melléktermékeire.

Érintett áru	Érintett termékek
Szarvasmarha	ex 0102 Élő szarvasmarha ex 0201 Szarvasmarha húsa frissen vagy hűtve ex 0202 Szarvasmarha húsa fagyasztva ex 0206 10 Szarvasmarha élelmezési célra alkalmas vágási mellékterméke frissen vagy hűtve ex 0206 22 Szarvasmarha élelmezési célra alkalmas mája fagyasztva ex 0206 29 Szarvasmarha élelmezési célra alkalmas vágási mellékterméke (a nyelv és a máj kivételével) fagyasztva 160250 Más elkészített vagy konzervált szarvasmarhaféle húsa, vágási mellékterméke vagy vére ex 4101 Szarvasmarha nyers bőre (kezeletlenül vagy sózva, szárítva, meszezve, pácolva vagy másképpen tartósítva, a cserzett, a pergamentált vagy tovább kikészített bőrök kivételével), szörtelenítve vagy hasítva is

³⁷ A nomenklatúra kódok a vám- és statisztikai nomenklatúráról, valamint a Közös Vámtarifáról szóló, 1987. július 23-i 2658/87/EGK tanácsi rendelet 1. cikkének (2) bekezdésében meghatározott Kombinált Nomenklatúrában és annak I. mellékletében meghatározottak szerinti kódok, amelyek e rendelet kihirdetésének időpontjában érvényesek és amelyeket értelemszerűen az azt követő jogszabályok módosítanak.

³⁸ Az Európai Parlament és a Tanács 2008/98/EK irányelve (2008. november 19.) a hulladékokról és egyes irányelvek hatályon kívül helyezéséről (HL L 312., 2008.11.22., 3. o.).

	<p>ex 4104 Szarvasmarha szőrtelenül cserzett, vagy crust bőre, hasítva is, de tovább nem megmunkálva</p> <p>ex 4107 Szarvasmarha szőrtelen, cserzés vagy kérgesítés után tovább kikészített bőre, beleértve a pergamentált bőrt, hasítva is</p>
Kakaó	<p>1801 00 00 Kakaóbab egészben vagy törve, nyersen vagy pörkölve</p> <p>1802 00 00 Kakaóhéj, kakaóhártya, -bőr és más kakaóhulladék</p> <p>1803 Kakaómassza, zsírtalanítva is</p> <p>1804 00 00 Kakaóvaj, -zsír és -olaj</p> <p>1805 00 00 Kakaópor, cukor vagy más édesítőanyag hozzáadása nélkül</p> <p>1806 Csokoládé- és kakaótartalmú más élelmiszer-készítmény</p>
Kávé	<p>0901 Kávé nyersen, pörkölve vagy koffeinmentesen is; kávéhéj és -burok; bármilyen arányban valódi kávé tartalmazó pótkávé</p>
Pálmaolaj	<p>1511 Pálmaolaj és frakciói finomítva is, de vegyileg nem átalakítva</p> <p>1207 10 Pálmadió és -mag</p> <p>1513 21 Nyers pálmamagbél- és babassuolaj és ezek frakciói</p> <p>1513 29 Pálmamagbél- és babassuolaj és ezek frakciói finomítva is, de vegyileg nem átalakítva (a nyersolaj kivételével)</p> <p>2306 60 Pálmadió- vagy pálmamagolaj kivonásakor keletkező olajpogácsa és más szilárd maradék pálmadióból vagy -magból, őrölve vagy labdacs (pellet) alakban is</p> <p>ex 3823 19 30 Pálmazsírsavpárlat, hidrogénezve is, legalább 80 % szabadzsírsav-tartalommal, a következők gyártásához:</p>
Szója	<p>1201 Szójabab, törve is</p> <p>1208 10 Szójababliszt és -dara</p> <p>1507 Szójababolaj és frakciói finomítva is, de vegyileg nem átalakítva</p> <p>2304 Szójababolaj kivonásakor keletkező olajpogácsa és más szilárd maradék, őrölve vagy labdacs (pellet) alakban is</p>

Fa	<p>4401 Tűzifa hasáb, tuskó, rózse, köteg vagy hasonló formában; faforgács vagy hasonló részek; fűrészpor és fahulladék és -maradék hasáb, brikett, labdac (pellet) vagy hasonló alakra tömörítve is</p> <p>4402 Faszén (beleértve kagyló vagy dió alakban), brikettezve is</p> <p>4403 Gömbfa, kérgezeten vagy háncsoltan vagy durván szögletesre alakítva is</p> <p>4404 Abroncsfa; hasított karó; cölöp, cövek és pózna kihegyezve, de hosszában nem fűrészelve; durván faragott, de nem esztergályozott, nem hajlított vagy más módon nem megmunkált fapálca, amely sétatob, esernyőnyél, szerszámnyél vagy hasonlók készítésére alkalmas; faháncs és hasonló</p> <p>4405 Fagyapot; faliszt</p> <p>4406 Vasúti vagy villamosvasúti talpfa</p> <p>4407 Hosszában fűrészelt vagy szélezett, vágott vagy hántolt, 6 mm-nél vastagabb fa, gyalulva, csiszolva vagy végillesztéssel összeállítva is</p> <p>4408 Furnérlap rétegelt lemez vagy más rétegelt fa készítésére (beleértve a rétegelt fa szeletelésével készített is), és hosszában fűrészelt, vágott vagy hántolt más falemez, gyalulva, csiszolva, lapolva vagy végillesztéssel összeállítva is, legfeljebb 6 mm vastagságban</p> <p>4409 Fa (beleértve az össze nem állított lécet és szegélylécet parkettához) bármelyik szélé, vége vagy felülete mentén összefüggő (folytatólagos) összeillesztésre előkészítve (hornyolt, barázdált, lesarkított, ferdén levágott, „V” illesztésű, peremezett, mintázott, legömbölyített vagy hasonló módon formázott), gyalulva, csiszolva vagy végillesztéssel összeállítva is</p> <p>4410 Forgácslemez, irányított forgácselrendezésű lemez (OSB) és hasonló tábla (például: ostyalemez) fából vagy más fatartalmú anyagból gyantával vagy más szerves kötőanyagokkal agglomerálva (tömörítve) is</p> <p>4411 Rostlemez fából vagy más fatartalmú anyagból, gyantával vagy más szerves anyaggal összeragasztva is</p> <p>4412 Rétegelt lemez, furnérozott panel és hasonló réteges faáru</p>
----	---

	<p>4413 00 00 Tömörített fa tömb, lap, szalag vagy profil alakban</p> <p>4414 Festmény, fénykép, tükör vagy hasonló tárgyak fakerete</p> <p>4415 Fából készült láda, doboz, rekesz, dob és hasonló csomagolóanyag; kábeldob fából; rakodólap, keretezett és más szállítólap fából; rakodólapkeret fából</p> <p>(a kizárólag valamely más, piaci forgalomba hozott termék megtámasztására, védelmére vagy szállítására csomagolóanyagként szolgáló csomagolóanyag kivételével.)</p> <p>4416 00 00 Hordó, kád, dézsa és fából készült más kádáripari termék és azok elemei, beleértve a hordódongát is</p> <p>4417 Szerszám, szerszámfoglat, szerszámnyél és -fogantyú, seprű- vagy kefe- és ecsetnyél és -test fából; csizma- vagy cipőkaptafa és sámfa fából</p> <p>4418 Ács- és épületasztalos-ipari termék, beleértve az üreges fapanelt is, összeállított padlópanelek, zsindey</p> <p>ex 4419 Asztali és konyhai cikkek fából</p> <p>4420 Intarziás és berakott famunka; ékszeres vagy evőeszközös ládikó és -doboz és hasonló cikkek fából; kis szobor és más díszműáru fából; fa lakberendezési tárgy, a 94. árucsoportba tartozó fabútorok kivételével</p> <p>4421 Más faáru, beleértve a 4421 20 KN-kód alá tartozó koporsót is</p> <p>A Kombinált Nomenklatúra 47. és 48. Árucsoportjába tartozó papíripari rostanyag és papír, kivéve a bambuszból és visszanyert (hulladék és használt) papírból készült termékeket</p> <p>ex 9401 Ülőbútor (a 9402 vámtarifaszám alá tartozó kivételével), ággyá átalakítható ülőbútor is, és ezek részei</p> <p>9403 30, 9403 40, 9403 50 00, 9403 60 és 9403 90 30 Fabútor</p> <p>9406 10 00 Előre gyártott épületek fából</p>
--	--

A kellő gondosságra vonatkozó nyilatkozat

Az e rendelet 4. cikkének (2) bekezdése szerinti, a kellő gondosságra vonatkozó nyilatkozatban feltüntetendő információk:

1. A piaci szereplő neve, címe, valamint az uniós piacra belépő, illetve az uniós piacot elhagyó érintett áruk és termékek esetében a piaci szereplők nyilvántartási és azonosító (EORI-) száma a 952/2013/EU rendelet 9. cikkének megfelelően.
2. A piaci szereplő által az uniós piacon forgalomba hozni kívánt érintett termék Harmonizált Rendszer szerinti, vonatkozó kódja, szabad szöveges leírása és mennyisége (nettó tömegben vagy adott esetben nettó térfogatban, illetve az egységek számában kifejezve)¹.
3. Az előállítás helye szerinti ország és minden olyan földterület földrajzi helymeghatározása, amelyen az érintett árukat előállították. Amennyiben az érintett termék olyan árukat tartalmaz, vagy az érintett terméket olyan áruk felhasználásával termelték, amelyeket más földterületen állítottak elő, minden földterület földrajzi helymeghatározását meg kell adni.
4. A következő szöveg: „A kellő gondosságra vonatkozó nyilatkozat benyújtásával a piaci szereplő megerősíti, hogy a(z) XXXX/XX rendelet rendelkezéseivel összhangban kellő gondossággal járt el, és megállapítása szerint nem áll fenn annak kockázata, hogy az érintett termékek nem felelnek meg a 3. cikk a) vagy b) pontjának, vagy e kockázat elhanyagolhatóan minősül.”
5. Aláírás a következő formátumban:

A nyilatkozatot a következő nevében és megbízásából írták alá:

Kiállítás helye és kelte:

Név, beosztás:

Aláírás:

¹ A mennyiséget a nettó tömeg kilogrammjában, vagy adott esetben a 2658/87/EGK tanácsi rendelet I. mellékletében meghatározott kiegészítő mértékegységben kell megadni, a Harmonizált Rendszer szerinti kóddal összevetve. A kiegészítő mértékegység akkor alkalmazandó, ha az a kellő gondosságra vonatkozó nyilatkozatban feltüntetett, Harmonizált Rendszer szerinti kód alá tartozó valamennyi lehetséges alszám tekintetében következetesen meghatározásra került.